



พุทธคุณ
๒๕๕๗

ภิกขุปาฐโมกฺขปาฐิ

(ฉบับท่องจำ)

วัดพระธรรมกาย



เหมาะสำหรับพระภิกษุในทางพระพุทธศาสนา

ภิกขุปาฐิโมกขปาฐิ (ฉบับท่องจำ)

ISBN

ที่ปรึกษาภิกขุติมศักดิ์ พระเทพญาณมหามุนี วิ. (ไชนบูลย์ ธรรมชโย)

ที่ปรึกษา พระราชภาวนาจารย์ วิ. (เผด็จ ทตฺตชีโว)

ที่ปรึกษา พระครูสมุห์วิชัย ญาณวชิโร
พระครูใบฎีกาอำนวยการศึกษา มุนิสกุลโก
พระไชยยศ ยสวโร

บรรณาธิการ พระมหาประคัมภ์ สิริภาโส

บรรณาธิการ พระมหาบุญชัย จารุทตฺโต

บรรณาธิการ พระมหาไพโรจน์ ปุณฺณภาโส

บรรณาธิการ พระสรวิน กวิฑฺฒโก

พิสูจน์อักษร พระมหาอรุณพล กุลสิทฺโธ ป.ธ.๕

พิสูจน์อักษร พระมหาธีระชัย ธีชโย ป.ธ.๕

พิสูจน์อักษร พระมหานภดล คมภิธมฺโม

พิสูจน์อักษร พระภิกษุ สถาบันธรรมชัย

ออกแบบปก พระศิริพงษ์ สิริวิโส

ออกแบบปก พระพนมชัย อดตฺชโย

จัดรูปเล่ม

จัดทำโดย ใจ...หยุด ๒๔ น.

พิมพ์ที่ บริษัท รุ่งศิลป์การพิมพ์ (๑๕๗๗) จำกัด

พิมพ์ครั้งที่ ๑ วันอาทิตย์ที่ ๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๕

คำนำ

ในบรรดาสิกขา ๓ คือ ศีล สมาธิ และ ปัญญา ศีล ถือเป็นสิกขาบทแรก que ทุกคนพึงปฏิบัติ ไม่ว่าจะเป็นคฤหัสถ์หรือบรรพชิต เพราะศีลเป็นเบื้องต้น เป็นบ่อเกิดแห่งคุณความดีทั้งหลาย และเป็นประธานแห่งธรรมทั้งปวง บุคคลใดชำระศีลให้บริสุทธิ์ดีแล้ว จักเป็นเหตุให้เว้นจากความทุจริต จิตจะร่าเริงแจ่มใส และเป็นท่าหยั่งลงมหาสมุทรคือพระนิพพาน

พระปาฏิโมกข์ ถือเป็นศีลของพระภิกษุที่บวชในพระพุทธศาสนา ซึ่งต้องถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด หากรูปใดย่อหย่อนใน

พระปาฏิโมกข์ ก็จะเป็นเหตุให้เสื่อมจากลาภ
ยศ และมรรคผลนิพพานได้ และหากรูปใด
ปฏิบัติตามอย่างจริงจัง ชนิกเอาชีวิตเป็น
เดิมพัน ก็หวังได้ว่าเขาผู้นั้นจักเจริญรุ่งเรือง
ในร่มเงาบรรพชิตพระพุทธานุภาพ ถึงพร้อมด้วย
ความบริสุทธิ์บริบูรณ์ และบรรลุมรรคผล
นิพพานได้ในที่สุด

หนังสือเล่มนี้ เกิดขึ้นจากความดำริของ
พระเดชพระคุณหลวงปู่ทั้งสองที่ต้องการให้
พระภิกษุทุกรูปในวัดพระธรรมกายสามารถ
ท่องจำและสวดพระปาฏิโมกข์ได้ ทางคณะ
ผู้จัดทำหนังสือเล่มนี้ขึ้นมาโดยนำเนื้อหาจาก
หนังสือปาฏิโมกข์ฉบับฉลองวันธรรมชัย
พ.ศ. ๒๕๕๕ มาปรับเป็นรูปแบบตาม

หนังสือ ฎีกาฎีกาฎีกาฎีกา ที่จัดทำขึ้นในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๖ นำมาปรับปรุงใหม่ และเพิ่มจุดสังเกตที่ช่วยในการท่องจำโดยเพิ่มตัวเอียง ตัวหนา และขีดเส้นใต้ เพื่อให้ง่ายต่อการท่องจำมากขึ้นกว่าเดิม และคงขนาดตัวอักษร การแบ่งหมวดหมู่สีขาบท เพื่อง่ายแก่การค้นหาคำแบ่งวรรคตอน (เครื่องหมาย /) เพื่อเป็นเครื่องหมายของ จังหวะการหายใจตามเล่มเดิมเอาไว้

ในการจัดพิมพ์ครั้งนี้ หากมีข้อผิดพลาดหรือบกพร่องประการใด คณะผู้จัดทำขอน้อมรับคำติชมหรือชี้แนะจากท่านผู้รู้ทั้งหลาย บุญกุศลอันเกิดจากการจัดทำหนังสือนี้ขอน้อมถวายแด่ บุรพจารย์ผู้ประสิทธิ์

ประสาทวิชาความรู้ ท่านเจ้าภาพและผู้
สนับสนุนให้ เกิด หนังสือเล่มนี้

คณะผู้จัดทำ

ตุลาคมพ.ศ. ๒๕๕๘

สารบัญ

๐ คำนำ	๔
๐ ปุพฺพกิจฺจานิ	๑๐
๐ ภิกฺขุปาฏิโมกฺขปาติ	๑๖
๐ ปาราชิกฺขุเทโส	๑๕
๐ สงฺฆาติเสสฺสุเทโส	๒๔
๐ อนิยตฺตฺเทโส	๔๐
๐ นิสฺสคฺคิยา ปาจิตฺติยา	๔๔
๐ ปาจิตฺติยา	๖๖
๐ ปาฏิเทสนียา	๑๐๑
๐ เสจฺจิยา	๑๐๖
๐ สตฺตาทิกรณสมถา	๑๒๒
๐ สีสฺสุเทสปาโจ	๑๒๖
๐ ตายนคาถา	๑๒๗
๐ เทวธมฺมา	๑๒๘
๐ เจตียวนฺทา	๑๒๘
๐ อธิบายวิธีเปลี่ยนบุพพกิจตามลำดับเลข	๑๒๙

វិទ្យុបាណ្ឌិណ្ឌូបាណ្ឌិ

ปุปฺพกิจจานิ

อุโปสถกรณโต^๑ ปุพฺเพ นววิธํ
ปุปฺพกิจจํ กาทพฺพํ โหติ. / ตณฺฺจาน-
สมฺมชฺชนนฺจ ตตฺถ ปทีปฺพชฺชนนฺจ /
อาสนปณฺณปนฺนจ ปานียปริโกชนี-
ปณฺณจปนฺนจ / จนฺตารหานํ ภิกฺขุณํ
จนฺตาทรรณนฺจ / เตสฺสญฺเณว อกตฺ-
โปสถานํ ปาริสฺสทฺธิยาปี^๒ / อาทรรณนฺจ
อุตฺตกฺขานนฺจ ภิกฺขุคณฺนา จ ภิกฺขุณี-
นโมวาทิ จาติ. /

ตตถ ปุริมานิ จตุตาริ^๓ ภิกขุณํ วตตํ
ชานนุเตหิ อารามิเกหิปี ภิกขุหิปี^๔ /
กตานิ ปรีณิฏจิตานิ โหณติ. /

ฉนุทาหรณ ปาริสุทฺธิ^๕ อหฺรณานิ
ปน อิมิสํ พทฺธสีมํ / หตฺถปาสํ
วิหิตฺวา นิสินฺนํ ภิกขุณํ อภาวโต
นตฺถิ. /

อตุกฺขานํ นาม เอตฺตํ อตฺถิกนฺตํ,
เอตฺตํ อวสิฏฺฐนฺติ / เอวํ อตุกฺขาจิกฺขณํ;
อตุณฺธิช ปน สาสเน หมณฺตคิมห-
วสุสถานํ วเสน ตีณิ โหณติ. / อํ

เหมนุโตตฺ^๖, อิมสฺมิณจ อุตฺมฺหิ อฏฺฐ
อุโปสธา, / อิมินา ปกฺเขน เอโก อุโปส
โธ สมฺปตฺโต, / เทวอุโปสธาวสฺสิฏฺฐา^๗ /
อิติ เอวํ สพฺเพหิ อายสฺมนฺเตหิ
อุตฺตูกฺขานํ ชาเรตพฺพํ. /

(รับว่าเอวํ ภนฺเต พร็อมกัน)

ภิกฺขุคณฺนา นาม อิมสฺมี
อุโปสธกฺเค / อุโปสธตฺถาย^๘ สนนฺนิ-
ปตฺติตา ภิกฺขุ เอตฺตกาติ ภิกฺขุํ คณฺนา. /
อิมสฺมิมฺปนฺน อุโปสธกฺเค^๙ จตฺตารโ^{๑๐}
ภิกฺขุ สนนฺนิปตฺติตา โหหนฺติ. /

อิติ เอวํ สพฺเพหิ อายสฺมนฺเตหิ
ภิกฺขุคณฺนาปี ชาเรตพฺพา. /

(รับว่า เอวํ ภนฺเต พร็อมกัน)

ภิกฺขุณีนโมวาโท ปน อิทานิ ตาสํ
นตฺถิตาย นตฺถิ. / อิติ สกรโณกาสานํ
ปฺพุพฺพกิจฺจานํ กตตฺตา, / นิกฺกรโณ-
กาสานํ ปฺพุพฺพกิจฺจานํ ปกตฺติยา
ปรีนิญฺจิตตฺตา, / เอวณฺตํ นววิธํ
ปฺพุพฺพกิจฺจํ ปรีนิญฺจิตํ โหติ. /

นิญฺจิตฺเต จ ปฺพุพฺพกิจฺजे สเจ โส
ทิวโส / จาตุทฺทสี่ปณฺณรสีสามคฺคิ-

นมมณฺณตโร / ยถาชฺช อุโปสโธ^{๑๑}
ปณฺณรโส^{๑๒} ยาวติกา จ ภิกฺขุ
กมฺมปฺปตฺตา / สงฺฆุโปสถารหา
จตฺตารโ^{๑๓} วา ตโต วา อติเรกา
ปกตตฺตาปาราชิกํอนาปนฺนา/สงฺเขน
วา อนุกฺขิตฺตา, เต จ โข หตฺถปาสํ
อวิหิตฺวา เอกสึมายํ จิตา. / เตสญฺจ
วิกาลโกชนาทิวเสน วตฺถุสภากา-
ปตฺติโย เจ น วิชฺชนฺติ; / เตสญฺจ
หตฺถปาสเ หตฺถปาสโต พหิกรณวเสน /
วชฺเชตพฺโป โกจิ วชฺชนียปฺปคฺคโล เจ
นตฺถิ. /

เอวนุคํ ออุปสถกมมํ^{๑๔} อิมะหิ
จตุหิ ลกขณะหิ สงคหิตํ / ปตฺตกลลํ นาม
โหติ กาคํ ยุตฺตรูป. / ออุปสถกมมสฺส
ปตฺตกลลตฺตํ วิทิตฺวา อิทานิ กรียมาโน
อูปสโต สงฺฆেন อนุมานะตพฺโพ.^{๑๕} /
(รับว่า สาธุ พร้อมกัน)



ภิกขุปาฏิโมกขปาถิ

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต
สมมาสมพุทฺธสฺส.

นโม ตสฺส / ภควโต อรหโต
สมมาสมพุทฺธสฺส.

นโม ตสฺส ภควโต / อรหโต
สมมา / สมพุทฺธสฺส.

สุณาตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ. /
อชฺชุปฺปสฺสโต ปณฺณรโส.* / ยถิ สงฺฆสฺส
ปตฺตกถํ, / สงฺโฆ อุปฺปสํ กเรยฺย, /
ปาฏิโมกฺขํ อุทฺธิเสยฺย. /

* ถ้าเป็น ๑๔ คำ ฟังว่า จาตุทฺทโส

ก็ สงฆ์สมุส ปุพฺพกิจฺจํ, ปาริสฺสทฺธิ
อายสุมฺนโต อาโรเจถ, / ปาณฺวิโมกฺขํ
อุทฺทิสฺสสามิ. / ตํ สพฺเพว สนฺตา สารุํ
สุโณม มนสิกโรม. / ยสฺส สียา อาปตฺติ,
โส อาวิกเรยฺย, / อสนฺติยา อาปตฺติยา
ตุณฺหิ ภาวิตพฺพ. / ตุณฺหิภาเวน โข
ปนายสุมฺนเต ปริสฺสทฺธาติ เวทิสฺสามิ. /
ยถา โข ปน ปจฺเจกปฺปฺญสฺส เวยฺยากรณํ
โหติ, / เอวเมว เอวรูปาย ปริสาย
ยาวตฺติยํ อนุสฺสาวิตํ โหติ. / โย ปน ภิกฺขุ
ยาวตฺติยํ อนุสฺสาวิยมาเน สรมาโน /

สนฺตี อาปตฺตี นาวิกเรยฺย, สมฺปชาน-
มุสวาทสฺส โหติ, / สมฺปชานมุสวาโท
โฆ ปนายสฺมนุโต / อนฺตรายิกो ชม
โม วุตฺโต ภควตา; / ตสฺมา สรमानน
ภิกฺขุณา อาปนฺเนน วิสุทฺธาเปกฺเขน /
สนฺตี อาปตฺตี อาวิกตพฺพา. / อาวิกตา
หิสฺส ผาสฺ โหติ.

นิทานํ นิฏฺฐิตํ. /



ปาราชิกุฑุเทโส

ตตฺริเม จตฺตาริ ปาราชิกา ทุมมา
อุฑุเทสํ อากจฺจนฺติ. /

๑. โย ปน ภิกฺขุ ภิกฺขุณฺํ สิกฺขา-
สาชีวสมาปฺนโน / สิกฺขํ อปฺปจฺจกฺขาย
ทฺฑพฺพลํ อนุวีกิตฺวา / เมถุนํ ทุมมํ
ปฏฺิเสเวยฺย อนุตฺมโส ติริจฺฉานกตยาปิ,
ปาราชิกโ โหติ อสฺวาโส. /

๒. โย ปน ภิกฺขุ กามา วา
อรณฺเณ วา อทินฺนํ เถยฺยสงฺขาตํ
อาทิเยยฺย, / ยถารูเป อทินฺนาทาเน

ราชาโน โจรัม คเหตุวา / หเนยฺยํ วา
พนฺธะยฺยํ วา ปพฺพาเซยฺยํ วา /
“โจโรสี พาโลสี มฺพฺโหสี เถโนสีติ; /
ตถารูปํ ภิกฺขุ อทินฺนํ อาทียมาโน, /
อยมฺปิ ปาราชิกโก โหติ อสํวาโส. /

๓. โย ปน ภิกฺขุ สณฺจิจฺจ
มนุสฺสวિકุคฺคํ ชีวิตา โวโรเปยฺย, /
สตฺถหารกํ วาสฺส ปรีเยสเสยฺย, /
มรณวณฺณํ วา สํวณฺเณยฺย, มรณาย วา
สมาทเปยฺย / “อมฺโห ปุริส กิํ ตฺยฺหิมินา
ปาปเกน ทฺชชีวิตน, / มตฺนฺเต ชีวิตา

เสยโยติ; อิติ จิตฺตมโน จิตฺตสงฺกปโป
อนเณกปริยาเยน / มรณวณฺณํ วา
สํวณฺเณยฺย, มรณาย วา สฺมาทเปยฺย; /
อยมฺปิ ปาราชิโก โหติ อสํวาโส. /

๔. โย ปน ภิกฺขุ อนภิชานํ
อฺตุตฺตริมนุสฺสธมฺมํ / อตฺตูปนายิกํ
อลมรียธาวณฺทสฺสนํ สมนฺทาจเรยฺย /
“อิติ ชานามิ, อิติ ปสฺสสามีติ; / ตโต
อปเรณ สมเยน สมนฺนุคฺคาหิยมาโน
วา อสมฺนุคฺคาหิยมาโน วา อาปนฺโน
วิสุทฺฐาเปกฺโข เอวํ วเทยฺย / “อชานเมว

อาวโส อวํ ‘ชานามิ’ อปสฺสํ ‘ปสฺสามิ’ /
ตุจํ มุสา วิลปีนติ, อณฺณตฺร อธิมานา; /
อยมปิ ปาราชิโก โหติ อสฺวาโส. /

อุทฺทิกฺขจฺจา โข อายสฺมนฺโต จตุตาโร
ปาราชิกา ชมฺมา, เยสํ ภิกฺขุ อณฺณตฺรํ
วา อณฺณตฺรํ วา อาปชฺชิตฺวา น ลภติ /
ภิกฺขุหิ สทฺธิํ สํวาสํ, ยถา ปุเร; ตถา
ปจฺฉา; / ปาราชิโก โหติ อสฺวาโส. /

ตตฺถายสฺมนฺเต ปุจฺฉามิ: กจฺจิตฺถ
ปริสฺสุทฺธา? /

ทฺฐิยมปิ ปุจฺฉามิ: กจฺจิตฺถ
ปริสฺสุทฺธา? /

ตติยมฺปิ ปุจฉามิ: กจฺจิตฺถ
ปริสฺสุทฺธา ? /

ปริสฺสุทฺธเตตฺถายสฺมนฺโต; ตสฺมา
ตุณฺหิ, / เอวเมตํ ชารยามิ. /

ปาราชิกุทฺเทโส นิฏฺฐจิตฺโต. /



สงฆาทีเสสุทฺเทโส

อิเม โข ปนายสมนฺโต เตรส
สงฆาทีเสสาธมฺมาอุทฺเทสํ อากจฺจนฺติ. /

๑. สยฺเจตนิกา สุกฺกวิสณฺณจิ,
อณฺณตร สุปินนฺตา สงฆาทีเสโส. /

๒. โย ปน ภิกฺขุ โอตินฺโน
วิปริณฺเตน จิตฺเตน / มาตุคามน สทฺธิ
กายสํสคฺคํ สมาปชฺเชยฺย, หตฺถกาหํ
วา เวณิกาหํ วา อณฺณตรสุส วา /
อณฺณตรสุส วา องฺกสุส ปรามสนํ,
สงฆาทีเสโส. /

๓. โย ปน ภิกขุ โอตินฺโน
วิปริณเตน จิตฺเตน / มาตุคามํ พุฏฺฐจุลฺลาหิ
วาจาหิ โอภาเสยฺย, / ยถาต้ ยฺวา ยฺวตี
เมณฺณุปสฺสยฺหิตาหิ; สงฺฆาติเสโส. /

๔. โย ปน ภิกขุ โอตินฺโน
วิปริณเตน จิตฺเตน / มาตุคามสฺส
สนฺติเก อตฺตกามปาริจรียาย วณฺณ
ภาเสยฺย / “เอตทคฺคํ ภคินี ปาริจรียานํ, /
ยา มาทิสํ สีลวณฺตํ กลฺยาณธมฺมํ
พฺรหฺมจารี / เอเตน ธมฺเมน ปริจเรยฺยาติ /
เมณฺณุปสฺสยฺหิตเตน, สงฺฆาติเสโส. /

๕. โย ปน ภิกขุ สณฺจริตฺตํ
สมาปชฺเชยฺย อิตฺติยา วา ปุริสมตฺตี
ปุริสสฺส วา / อิตฺถิมตฺตี ชายตฺตเน วา
ชารตฺตเน วา / อนฺตมโส ตํขณิกายปี,
สงฺฆาติเสโส. /

๖. สณฺหาจิกาย ปน ภิกขุณา กุฎ्ฐิ
การยมาเนน / อสฺสามิกํ อตฺตทฺเทศํ
ปมาณิกา การตพฺพา; / ตตฺริทํ ปมาณํ;
ทิมโส ทฺวาทส วิทฺติโย สุกตวิทฺติยา, /
ติริยํ สตฺตนฺตรา. / ภิกขุ อภินตพฺพา
วตฺถุเทสนาย; / เตหิ ภิกขุหิ วตฺถุ

เทเสตพุพํ อนารมฺภํ สปริกฺกมณํ.
सारมฺเภ เจ ภิกฺขุ วตฺถุสฺมि อปริกฺกมเน
สญฺญาจิกาย กุณฺฐิ การะยุย, / ภิกฺขุ วา
อนภินะยุย วตฺถุเทสนาย, / ปมาณํ วา
อติกกามาเยยุย, สงฺฆาติเสโส. /

๗. มหุลลกมฺปน ภิกฺขุณา วิหารํ
การยมาเนน / สสุสามิกํ อตฺตทุทฺเทสํ
ภิกฺขุ อภินะตพุพา วตฺถุเทสนาย; /
เตหิ ภิกฺขุหิ วตฺถุํ เทเสตพุพํ อนารมฺภํ
สปริกฺกมณํ. / สारมฺเภ เจ ภิกฺขุ วตฺถุสฺมि
อปริกฺกมเน / มหุลลกํ วิหารํ การะยุย, /

ภิกขุ วา อนภินะย วตฺตเตสนาย,
สงฺฆาติเสโส. /

๘. โย ปน ภิกขุ ภิกขุํ ทฺวโจ
โทโส อปฺปติโต / อมฺลเกน ปาราชิเกน
ธมฺเมน อนุทฺธเสยฺย / “อปฺเปว นาม นํ
อิมมฺหา พุรฺหมจฺริยา จาเวยฺยนฺติ. /
ตโต อปฺเรน สมเยน / สมนฺนคฺคาหิย-
มาโน วา อสมฺนคฺคาหิยมาโน วา, /
อมฺลกณฺเฑว ตํ อธิกรณํ โหติ, ภิกขุ
จ โทสํ ปตฺติจฺจติ, สงฺฆาติเสโส. /

๙. โย ปน ภิกขุ ภิกขุํ ทฺวโจ โทโส
อปฺปติโต / อณฺณภาคิยสฺส อธิกรณสฺส /

กิลฺลิจิ เทสํ เลสมตฺตํ อุปาทาย ปาราชิเกน
ธมฺเมเน อนฺนุทฺธํเสยฺย / “อปเปว นาม
นํ อิมมฺหา พุรฺหมจฺริยา จาเวยฺยนฺติ. /
ตโต อปเรน สมเยน / สมนฺนุกฺคาหิย-
มาโน วา อสมนฺนุกฺคาหิยมาโน วา, /
อณฺณภากิยญฺเจว ตํ อธิกรณํ โหติ, /
โกจิ เทโส เลสมตฺตโต อุปาทินฺโน / ภิกฺขุ
จ โทสํ ปตฺติฏฺฐาติ, สงฺฆาติเสโส. /

๑๐. โย ปน ภิกฺขุ สมนฺนคฺคสุต
สงฺฆสุตฺต เกทาย ปรคฺคกเมยฺย /
เกทนสํวตฺตนิกํ วา อธิกรณํ สมาทาย
ปคฺคยฺห ติฏฺฐเจยฺย. / โส ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ

เอวมสฺส วจนีโย / “มา อายสฺมา
สมคฺคสฺส สงฺฆสฺส เกทาย ปรกกฺมิ, /
เกทนสํวตฺตนิกั วา อธิกรณั สฺมาทาย
ปคฺคยฺห อญฺจาติ; / สเมตายสฺมาสงฺฆเณ,
สมคฺโค हि สงฺโฆ สมฺโมทมานโน /
อวิวทมานโน เอกุทฺเทโส ผาสฺสุ วิหรตีติ. /
เอวณฺจ โส ภิกฺขุ ภิกฺขุहि วุจฺจมานโน ตเถว
ปคฺคณฺเหยฺย, / โส ภิกฺขุ ภิกฺขุहि ยาวตติยํ
สมนฺุภาสิตพฺโพ ตสฺส ปฏฺินิสฺสคฺกาย; /
ยาวตติยณฺเจ สมนฺุภาสิตยมานโน ตํ
ปฏฺินิสฺสชฺเชยฺย, / อิจฺเจตํ กุสลํ; โน เจ
ปฏฺินิสฺสชฺเชยฺย, สงฺฆาติเสโส. /

๑๑. ตสฺเสว โข ปน ภิกฺขุสฺส ภิกฺขุ
โหนติ อนุวตฺตกา วคฺควาทกา, / เอโก
วาเทว วาตโย วา, เต เอวํ วเทยฺย, / “มา
อายุสฺมนโต เอตํ ภิกฺขุํ กิณฺจิ อวจฺจุตฺถ /
ธมฺมวาที เจโส ภิกฺขุ, วินยวาที เจโส
ภิกฺขุ, / อมฺหากณฺเจโส ภิกฺขุ, จนฺตณฺจ
รฺกิณฺจ อาทาย โวหฺรติ, / ชานาติ โน
ภาสติ, อมฺหากมฺเปตํ ขมตีติ. / เต
ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ เอวมสฺสุ วจฺนียา “มา
อายุสฺมนโต เอวํ อวจฺจุตฺถ, น เจโส ภิกฺขุ
ธมฺมวาที, น เจโส ภิกฺขุ วินยวาที, / มา

อายสุมฺมุตฺตํ มปิ สงฺฆเกโธ รุจฺจิตฺต,
สเมตายสุมฺมุตฺตํ สงฺฆเณ, สมคฺโค หิ
สงฺโฆ สมฺโมทมาโน / อวิวทมาโน
เอกุตฺเตโส ผาสฺว วิหรตีติ. / เอวญฺจ
เต ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ วุจฺจมานา ตเถว
ปคฺคณฺเหยฺยํ, / เต ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ
ยวตฺตํ สมนฺนภาสิตพฺพา ตสฺส
ปฏฺนิสฺสคฺกาย; / ยวตฺตํ ยญฺเจ
สมนฺนภาสียมานา ตํ ปฏฺนิสฺสชฺเชยฺยํ /
อิจฺเจตํ กุสลํ, โน เจ ปฏฺนิสฺสชฺเชยฺยํ;
สงฺฆาทีเสโส. /

๑๒. ภิกขุ ปเนว ทุพฺพจชาติโก
โหติ, อุทฺเทสปริยาปนฺเนสุ สิกฺขา-
ปเทสุ ภิกขุหิ สหธมฺมิกํ / วุจฺจมาโน
อตฺตानํ อวณฺเฑยํ กโรติ / “มา มํ
อายสฺมนฺโต กิณฺจิ อวฺจตุถ กลฺยาณํ วา /
ปาปํ วา, อหฺมปายสฺมนฺเต น กิณฺจิ
วทฺขามิ / กลฺยาณํ วา ปาปํ วา, /
วิรมถายสฺมนฺโต มม วจฺนยาติ, / โส
ภิกขุ ภิกขุหิ เอวฺมสฺส วณฺเฑยํ / “มา
อายสฺมา อตฺตानํ อวณฺเฑยํ อกาสิ, /
วณฺเฑยเมว อายสฺมา อตฺตानํ กโรตุ, /

อายสุม่าปี ภิกขุ วเทตฺต สหชฺมเมณ, /
ภิกขุปีอายสุมนฺตํ วกฺขนฺติ สหชฺมเมณ; /
เอวํ สํวทฺตมา หิ ตสฺส ภควโต ปริสา, /
ยทฺธิ อณฺณมณฺณวจนฺน อณฺณมณฺณ-
วฺจฺจาปเนนาติ. / เอวณฺจ โส ภิกขุ ภิกขุหิ
วฺจฺจมาโน ตเถว ปคฺคณฺเหยฺย, / โส
ภิกขุ ภิกขุหิ ยาวตติยํ สมนฺุภาสิตพฺโพ
ตสฺส ปณฺิณิสฺสคฺคาเย; / ยาวตติยณฺเ
สมนฺุภาสิตยมาโน ตํ ปณฺิณิสฺสชฺเชยฺย. /
อิจฺเจตํ กุสลํ, โน เจ ปณฺิณิสฺสชฺเชยฺย,
สงฺมาทิสฺเสโส. /

๑๓. ภิกขุ ปเนว อณฺณตรํ คามํ वा
นิคมํ वा / อุปนิสฺสาย วิหริติ กุลทฺฐโก
ปาปสฺมาจโร, / ตสฺส โข ปापกา
สฺมาจารา ทิสฺสนฺติ เจว สฺยฺยन्นฺติ จ, /
กฺุลานิ จ เตन ทฺฏฺฐจฺานิ ทิสฺสนฺติ เจว
สฺยฺยन्นฺติ จ. / โส ภิกขุ ภิกขุหิ เอวมสฺส
วจนีโย / “อายสฺมา โข กุลทฺฐโก
ปาปสฺมาจโร, อายสฺมโต โข ปापกา
สฺมาจารา / ทิสฺสนฺติ เจว สฺยฺยन्นฺติ จ. /
กฺุลานิ จายสฺมตา ทฺฏฺฐจฺานิ ทิสฺสนฺติ เจว
สฺยฺยन्นฺติ จ; / ปกฺกมตฺายสฺมา อิมฺมหา
อาวาสา, อลนฺเต อีธ วาเสนาติ. / เอวญจ

โส ภิกขุ ภิกขุหิ วุจฺจมานโน / เต ภิกขุ
เอวํ วเทยฺย / “ฉนฺทคามิโน จ ภิกขุ,
โทสคามิโน จ ภิกขุ, / โมหคามิโน จ
ภิกขุ, ภยคามิโน จ ภิกขุ; / ตาฬิสฺสิกาย
อาปตฺตติยาเอกจํ ปพฺพาเซนฺตฺติ, / เอกจํ
น ปพฺพาเซนฺตฺติ. / โส ภิกขุ ภิกขุหิ
เอวมสฺส วจนีโย / “มา อายสฺมา เอวํ
อวจ, / น จ ภิกขุ ฉนฺทคามิโน, น จ ภิกขุ
โทสคามิโน, / น จ ภิกขุ โมหคามิโน,
น จ ภิกขุ ภยคามิโน; / อายสฺมา โข
กุลฺลทฺสโก ปาปสฺมาจારो, / อายสฺมโต
โข ปาปกา สฺมาจารา / ทิสฺสนฺตฺติ เจว

สุยุยมนฺติ จ, / กุลานิ จายสมฺตา ทุณฺณจํ
ทิสฺสนฺติ เจว สุยุยมนฺติ จ, / ปกฺกมตฺยาสมํ
อิมฺมหา อาวาสา, อถนฺเต อิทฺ วาเสนาติ. /
เอวญฺจ โส ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ วุจฺจมาโน ตเถว
ปคฺคณฺเหยฺย, / โส ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ ยาวตตฺติยํ
สมนฺนุภาสิตพฺโพ ตสฺส ปณฺนิสฺสคฺคาเย; /
ยาวตตฺติยญฺเจ สมนฺนุภาสิตฺยมาโน ตํ
ปณฺนิสฺสชฺเชยฺย, อิจฺเจตํ กุสลํ; โน เจ
ปณฺนิสฺสชฺเชยฺย, สงฺฆาติเสโส. /

อุทฺทิฏฺฐา โข อายสมฺนฺโต เตรส
สงฺฆาติเสสา ธมฺมา; / นว ปจฺมาปตฺติกา,
จตุตาโร ยาวตตฺติกา; / เยสํ ภิกฺขุ

อณฺณตรํ วา อณฺณตรํ วา / อาปชฺชิตฺวา
ยาวตฺติหํ ชานํ ปฏฺิจฺฉาເເຕ; / ตาวตฺติหํ
ເເຕน ภิกฺขุນา อกามา ปຣິວຸຖຸຖພຸພຸ, /
ປຣິວຸຖຸຖປຣິວາເສນ ກິກຸຊຸນາ ອຸຖຸຖຣີ
ຊາຣຖຸຖຸ ກິກຸຊຸມານຖຸຖາຍ ປຣິປຸຊິຕ
ພຸພຸ, / ຈິຣຸຣມານຖຸໂຕ ກິກຸຊຸ, ຍຖຸຖ ສິຍາ
ວິສຖິຕໂຣ ກິກຸຊຸສຸໂມ, / ຖຸຖຸໂ ໂສ ກິກຸຊຸ
ອພຸເຄຖພຸໂພ; ເເຕເນປິເຈ ອຸໂນ ວິສຖິຕໂຣ
ກິກຸຊຸສຸໂມ ຖຸຖ / ກິກຸຊຸ ອພຸເຄຍຸຍ, ໂສ ຈ
ກິກຸຊຸ ອນພຸກິໂຕ, / ເເຕ ຈ ກິກຸຊຸ ກາຣຍຸເາ:
ອຍຸ ຖຸຖຸ ສາມິຈິ. /

ຖຸຖຸຖາຍສຸມນເເຕ ປຸຊຸຊາມິ: ກຸຊຸຈິຖຸຖ
ປຣິສຸຖຸຖາ ? /

หุติยมฺปิ ปุจฉามิ: กจฺจิตฺถ
ปริสฺสุทฺธา ? /

หุติยมฺปิ ปุจฉามิ: กจฺจิตฺถ
ปริสฺสุทฺธา ? /

ปริสฺสุทฺเชตฺถายสฺมนฺโต; ตสฺมา
ตุณฺหิ, / เอวเมตํ ธารยามิ. /

สงฺฆาติเสสฺสุทฺเทโส นิฏฺฐิโต. /



อนิยตฺตฺเทโส

อิเม โข ปนายสฺมนฺโต เทว อนิยตา
ธมฺมา อุตฺตฺเทสํ อากฺขณฺติ. /

๑. โย ปน ภิกฺขุ มาตุคามเน สทฺธิ
เอโก เอกาย รโห ปฏิจฺจนฺเน อาสเน
อลงฺกมฺมนิเย นิสฺชํ กปฺเปยฺย; ตเมนํ
สทฺธะยฺยวจฺสา อูปาติกา ทิสฺวา ติณฺณํ
ธมฺมานํ อณฺตเรณ วเทยฺย ปาราชิกเณ
วา สงฺฆาติเสเสน วา ปาจิตฺติเณ วา,
นิสฺชํ ภิกฺขุ ปฏิจฺชานมาโน ติณฺณํ

ชมมานัน อณฺณตเรน กาเรตพุโพ
ปาราชิกเนน วา สงฺฆาติเสเสน วา
ปาจิตฺติเยน วา; เยน วา สาสทฺเชยฺยวจสา
อุปาสิกา วเทยฺย, เตน โส ภิกฺขุ
กาเรตพุโพ; อयฺม ชมฺโม อนิยโต. /

๒. น เหว โข ปน ปฏิจฺจนฺนํ
อาสนํ โหติ นาลงฺกมฺมนิยํ, อลฺลจ
โฆ โหติ มาตุคามํ ทฺวญฺจุลฺลาหิ วาจาหิ
โอภาสีตุํ; โย ปน ภิกฺขุ ตถารูเป อาสเน
มาตุคามเน สทฺธิ เอโก เอกาย รโห
นิสซํ กปฺเปยฺย; ตเมนํ สทฺเชยฺยวจสา

อุปาสิกาทิสฺสวา ทฺวินฺนํ ฌมฺมานํ
อณฺตเรน วทฺเยยฺย สงฺฆาทิสฺเสน
วา ปาจิตฺติเยน วา, นิสฺซํ ภิက္ขุ
ปฏฺิชาโน ทฺวินฺนํ ฌมฺมานํ
อณฺตเรน การตพฺโพ สงฺฆาทิสฺเสน
วา ปาจิตฺติเยน วา, เยน วา สํ
สทฺธฺเยยฺยวจฺสา อุปาสิกาวทฺเยยฺย, เตน
โส ภิက္ขุ การตพฺโพ; อยมฺปิ ฌมฺโม
อนิยโต. /

อุทฺทฺธิฏฺฐาโฆอายสฺมนฺโตเทวอนิยตา
ฌมฺมา. /

តតុពាយស្រនុតេ ឦទុណាមិៈ កទុទិតុត
ឦរិតុតុតា ?

តុតិយឦ ឦទុណាមិៈ កទុទិតុត ឦរិតុតុតា ?

តុតិយឦ ឦទុណាមិៈ កទុទិតុត ឦរិតុតុតា ?

ឦរិតុតុតេពាយស្រនុតៃៈតស្រាតុតុតិៈ,
ខៃមៃតំ តារាមិ. /

ខនិយតុតុតៃ និព្វទិតៃ. /



นิสฺสัคคิยา ปาจิตฺติยา

อิมे โข ปณายสมฺนุโต ตีเส
นิสฺสัคคิยา ปาจิตฺติยา ชมฺมา อุทฺเทสํ
อาคจฺจนฺติ. /

๑. นิฏฺฐจิตฺตจีวรสุมี ภิกฺขุณา
อุพฺพทสุมี กจิเน, / ทสาหปรมํ
อติเรกจีวรํ ธารตพฺพํ, / ตํ อตฺถิกามยโต,
นิสฺสัคคิยํ ปาจิตฺติยํ. /

๒. นิฏฺฐจิตฺตจีวรสุมี ภิกฺขุณา
อุพฺพทสุมี กจิเน, / เอกเรตฺตมปิ
เจ ภิกฺขุ ติจีวเรน วิปฺปวเสยฺย, /

อณฺณตฺร ภิกฺขุสมมตฺติยา, นิสฺสํกฺกํ
ปาจิตฺตํ. /

๓. นิฏฺฐจิตฺตจิวรํสํมิ ภิกฺขุณา
อุพฺพทสํมิ กจฺจเน, / ภิกฺขุโน ปเนว
อกาลจิวรํ อุปฺปชฺเชยฺย, อากงฺขมาเนน
ภิกฺขุณา ปฏฺฐกฺกเหตุพฺพํ, / ปฏฺฐกฺกเหตุวา
จิปฺปเมว การตพฺพํ; โน จสฺส ปาริปุริ,
มาสปรมนนฺเตน ภิกฺขุณา / ตํ จิวรํ
นิกฺขิปิตพฺพํ อุณฺสส ปาริปุริยา สติยา
ปจฺจาสาย, / ตโต เจ อุตฺตริ นิกฺขิปเยยฺย
สติยาปิ ปจฺจาสาย, นิสฺสํกฺกํ ปาจิตฺตํ. /

๔. โย ปน ภิกขุ อณฺณาทิกาย
ภิกขุณียา ปุราณจีวรํ / โธวาเปยฺย วา
รชาเปยฺย วาอาโกฏฺฐาเปยฺย วา, นิสฺสคฺคิยํ
ปาจิตฺติยํ. /

๕. โย ปน ภิกขุ อณฺณาทิกาย
ภิกขุณียา หตฺถโต จีวรํ / ปฏฺฐิคุคฺคณฺเหยฺย
อณฺณตฺตร ปาริวณฺณกฺกา, นิสฺสคฺคิยํ
ปาจิตฺติยํ. /

๖. โย ปน ภิกขุ อณฺณาทกํ คหป
ตี วา คหปตานี วา / จีวรํ วิณฺญาเปยฺย
อณฺณตฺตร สมยา, นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ. /

ตตถายํ สมโย: อจฺฉินฺนจิวโร วา โหติ /
ภิกฺขุ นฏฺฐจิวโร วา, อยํ ตตฺถ สมโย. /

๗. ตณฺเฏ อณฺเฏวตโก คหปติ วา
คหปตานี วา / พหุหิ จิวเรหิ อภินฏฺฐจุม-
ปวาเรยฺย, / สนฺตรุตฺตรปรมนนฺเตน
ภิกฺขุนา ตโต จิวโร สาทิตพฺพํ, / ตโต เจ
อุตฺตโร สาทิเยยฺย, นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ. /

๘. ภิกฺขุํ ปเนว อุทฺทิสฺส อณฺเฏว-
ตกสฺส คหปติสฺส วา / คหปตานียา
วาจิวรเจตาปนํ อุปกฺขณฺโง โหติ. / “อิมินา
จิวรเจตาปนเนน จิวโร เจตาเปตฺวา /

อิตฺถนฺนํ ภิက္ขุํ จีวรํ อจฺฉา-
เทสฺสามิตฺติ, ตตฺร เจ โส ภิက္ขุ
ปฺพุเพ อปฺปวาริโต อุตฺตมมิตฺวา
จีวรํ วิกปฺปํ อาปชฺเชยฺย / “สาธุ วต
มํ อายสฺมา อิมินา จีวรํ เจตาปเนน /
เอวํ วา เอวํ วา จีวรํ เจตาเปตฺวา
อจฺฉาเทหิตฺติ / กลฺยาณกมฺยํ อุปาทาย,
นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ. /

๕. ภิက္ขุํ ปเนว อุตฺตมมิตฺวา อภินฺนํ
อณฺเฏตกานํ / คหปตฺตํ วา คหปตฺตานํ
วา / ปจฺเจกจีวรํ เจตาปนา อุตฺตมมิตฺวา

โหนติ / “อิมะหิ มยํ ปจฺเจกจีวรเจตา-
ปเนหิ ปจฺเจกจีวรานิ เจตาเปตฺวา /
อิตฺถนฺนามํ ภิกฺขุํ จีวรเหหิ อจฺฉา-
เทสฺสามาติ, ตตฺร เจ โส ภิกฺขุ ปุพฺเพ
อปฺปวาริโต / อุปสงฺกมิตฺวา จีวร
วิกปฺปํ อาปชฺเชยฺย / “สาธุ วต มํ
อายสฺมนฺโต อิมะหิ ปจฺเจกจีวรเจตา-
ปเนหิ / เอวรูปํ วา เอวรูปํ วา จีวรํ
เจตาเปตฺวา / อจฺฉาเทถ อุโภ ว สนฺตา
เอเกนาติ / กลฺยาณกมฺยตํ อุปาทาย,
นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ. /

๑๐. ภิกขุํ ปเนว อุทฺทิสฺส ราชา
วา ราชโกคฺโค วา / พุราหฺมโณ วา
คหปติโก วา ทูเตน จีวรเจตาปนํ
ปหิณฺเอย / “อิมินา จีวรเจตาปนเนน จีวร
เจตาเปตฺวา / อิตฺถนฺนามํ ภิกขุํ จีวเรน
อจฺฉาทะหิตี; / โส เจ ทูโต ตํ ภิกขุํ
อุปสงฺกมิตฺวา เอวํ วทฺเขย / “อิทํ ไช
ภนฺเต อายสฺมนฺตํ อุทฺทิสฺส จีวรเจตาปนํ
อาภตํ, / ปฏิกุคฺคหาตุ อายสฺมา
จีวรเจตาปนนฺติ, เตน ภิกขุณา โส ทูโต
เอวมสฺส วจฺนีโย / “น ไช มยฺ อากุโส
จีวรเจตาปนํ ปฏิกุคฺคหาตฺม, / จีวรณฺจ

โฆ มยํ ปฏิกุคณฺหาม กาเลน กปฺปิยนฺติ; /
โส เจ ทฺวโต ตํ ภิกฺขุํ เอวํ วทေยฺย / “อตุถิ
ปนายสฺมโต โกจิ เวยฺยาวจฺจกโรติ, /
จีวรตฺถิเกน ภิกฺขเว ภิกฺขุณา
เวยฺยาวจฺจกโร นิตฺทิสิตพฺโพ /
อารามิโก वा อุปาสโก वा “เอโส โฆ
อาวฺโส ภิกฺขุณํ เวยฺยาวจฺจกโรติ; / โส เจ
ทฺวโต ตํ เวยฺยาวจฺจกรํ สณฺณปาเปตฺวา /
ตํ ภิกฺขุํ อุปสงฺกमितฺวา เอวํ วทေยฺย /
“ยํ โฆ ภนฺเต อายสฺมา เวยฺยาวจฺจกรํ
นิตฺทิสิ, / สณฺณตฺโต โส มยา;
อุปสงฺกมตฺถ / อายสฺมา กาเลน จีวเรน ตํ

อจุณาเทศสตีติ, / จีวรตฺถิเกน ภิกฺขเว
ภิกฺขุณา เวຍယาวจฺจโร / อุปสงฺกมิตฺวา
ทฺวิตฺติกฺขตฺตํ โจເທတພຸໂພ ສາເຣຕພຸໂພ /
“ອຕຸໂຄ ເມ ອາວຸໂສ ຈີວເຣນາຕິ; /
ທັວຕັດທິກັບຕັດ ໂຈທຍມານ໌ ສາຣຍມານ໌ ຕໍ່
ຈີວຣິ ອກິນິປຸຟາເທຍຍ, / ອິຈເຈຕໍ່ ກຸສລໍ;
ໂນ ເຈ ອກິນິປຸຟາເທຍຍ, / ຈຕຸກັບຕັດ
ປຸຣັຈກັບຕັດ ຈກັບຕັດປຣມໍ ຕຸຣຸຮິຣຸເຕນ
ອຸທຸທິສຸສ ຈາຕພຸພໍ; / ຈຕຸກັບຕັດ
ປຸຣັຈກັບຕັດ ຈກັບຕັດປຣມໍ ຕຸຣຸຮິຣຸໂຕ
ອຸທຸທິສຸສ ຕິຣຸຈມານ໌ ຕໍ່ ຈີວຣິ
ອກິນິປຸຟາເທຍຍ, / ອິຈເຈຕໍ່ ກຸສລໍ; ໂນ ເຈ

อภินิพฺพาเทยฺย, / ตโต เจ อุตฺตริ
วายมมาโน ตํ จีวรํ อภินิพฺพาเทยฺย, /
นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ; โน เจ
อภินิพฺพาเทยฺย, / ยตฺตสฺส จีวรเจตาปนํ
อาภตํ, ตตฺถ สามํ วา คนฺตพฺพํ, / ทูโต วา
ปาหฺตพฺโป “ยํ โข ตุมฺहे อายสฺมนฺโต /
ภิกฺขุ อุตฺตริสฺส จีวรเจตาปนํ ปหิณฺตฺถ, /
น ตนฺตสฺส ภิกฺขุโน กิณฺจิ อตฺถํ อนฺนโกติ, /
ยฺยชฺชนฺตายสฺมนฺโต สกํ, มา โว สกํ
วินสฺสีติ: อยํ ตตฺถ สามิจิ. /

จีวรวคฺโค ปจฺโม. /

๑๑. โย ปน ภิกขุ โกสียมิสฺสกั
สนฺถตํการาเปยฺย, นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ./

๑๒. โย ปน ภิกขุ สุทฺธกาฬกานํ
เอฬกโลมานํ / สนฺถตํ การาเปยฺย,
นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ./

๑๓. นวมฺปน ภิกขุณา สนฺถตํ
การยมาเนน / เทวภาคา สุทฺธกาฬกานํ
เอฬกโลมานํ อาทาตพฺพา, / ตติยํ
โอทาตานํ, จตุตฺถํ โคจริยานํ; / อนาธา
เจ ภิกขุ เทว ภาเค สุทฺธกาฬกานํ
เอฬกโลมานํ / ตติยํ โอทาตานํ จตุตฺถํ

โคจริยานัน / นวํ สนฺนํ การาเปยฺย,
นิสฺสํคํ ปาจิตฺติยํ. /

๑๔. นวมนํ ภาณํ สนฺนํ
การาเปตฺวา จพฺพสฺสํ ชาติตพฺพํ. /
โอเรน เจ จนนํ วสฺสํ ตํ สนฺนํ /
วิสฺสํเชตฺวา วา อวิสฺสํเชตฺวา วา /
อณฺณํ นวํ สนฺนํ การาเปยฺย อณฺณตฺร
ภาณสมฺมตฺติยา, นิสฺสํคํ ปาจิตฺติยํ. /

๑๕. นิสฺสํคํสนฺนํ ภาณํ
การยมาเนน / ปุราณสนฺนํตสฺส
สามนฺตา สุกตวิทฺตํ อาทาตพฺพา /

ทพฺพพณฺณกรณาย, อนาถา เจ ภิกฺขุ
ปฺราณสนฺนตฺตสฺส สามนฺตา / สุกตฺวาทฺถึ
นวํ นิสิตฺนสนฺนตํ การายเยย, นิสฺสคฺคิยํ
ปาจิตฺติยํ. /

๑๖. ภิกฺขุโน ปเนว อทฺธานมคฺค-
ปฏฺธิปนฺนสฺส / เอพฺกโถมานิ
อุปฺปชฺเชยฺยํ, / อากงฺขมานเนน ภิกฺขุณา
ปฏฺธิคฺคเหตฺพพานิ, / ปฏฺธิคฺคเหตฺวา
ติโยชนปรมํ สหตฺถา หารตฺพพานิ, /
อสนฺเต หารเก, ตโต เจ อุตฺตริ หเรยฺย /
อสนฺเตปี หารเก, นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ. /

๑๓. โย ปน ภิกขุ อณฺณติกาย
ภิกขุณียา / เอพฺภโลมานิ โธวาทเปยฺย วา
รชาเปยฺย วา / วิชฺฌาเปยฺย วา, นิสฺสํสํคํคิยํ
ปาจิตํคิยํ. /

๑๔. โย ปน ภิกขุ ชาตฺรปฺรชํคํ /
อํคํคณฺเหยฺย วา อํคํคณฺหาเปยฺย วา /
อํปนํภิกขิตํคํคํ วา สาทิเยยฺย, นิสฺสํสํคํคิยํ
ปาจิตํคิยํ. /

๑๕. โย ปน ภิกขุ นานํปํปการํคํ /
รํปิยํสํโวหารํคํ สํมาปชเชยฺย, นิสฺสํสํคํคิยํ
ปาจิตํคิยํ. /

๒๐. โย ปน ภิกขุ นานปฺปการกํ /
กยวิกุกยํ สฺมาปชฺเชยฺย, นิสฺสคฺคิยํ
ปาจิตฺติยํ. /

โกสียวคฺโค ทฺติโย. /

๒๑. ทสฺหาปรมํ อติเรกปตฺโต
ธเรตพฺโพ, / ตํ อติกกามยโต, นิสฺสคฺคิยํ
ปาจิตฺติยํ. /

๒๒. โย ปน ภิกขุ อุณฺณปญฺจพนฺธ-
เนน / ปตฺเตน อณฺณํ นวํ ปตฺตํ เจตาเปยฺย,
นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ. / เตน ภิกขุนา โส

ปตฺโต ภิกฺขุปริสาย นิสฺสชฺชิตพฺโพ; /
โย จ ตสฺสา ภิกฺขุปริสาย ปตฺตปริยฺนโต, /
โส จ ตสฺส ภิกฺขุโน ปทาตพฺโพ / “อยนฺเต
ภิกฺขุ ปตฺโต, / ยาว เกพนาย ธารेतพฺโพติ:
อยํ ตตฺถ สามีจิ. /

๒๓. ยานิ โข ปน ตานิ คิลาน
านํ ภิกฺขุณํ / ปฏิสายนียานิ เกสชฺชานิ,
เสยฺยถิํ; / สปฺปิ นวนีตํ เตลํ มธุ
ผาณิตํ, / ตานิ ปฏิกฺกเหตุวา สตฺตาหปรมํ /
สนฺนิธิการกํ ปริภุญฺชิตพฺพานิ, ตํ
อติกกามยโต นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ. /

๒๔. “มาโส เสโส คิมุหานนุติ
ภิกขุณา/วสุตีกสาฎิกจีวรํ ปรีเยสตีตพฺพํ,/

“อทุมมาโส เสโส คิมุหานนุติ กตฺวา
นิวาเสตพฺพํ; “โอเรน เจ มาโส เสโส
คิมุหานนุติ / วสุตีกสาฎิกจีวรํ
ปรีเยเสยฺย. / “โอเรนอทุมมาโส เสโส
คิมุหานนุติ/กตฺวา นิวาเสยฺย; นิสฺสคฺคิยํ
ปาจิตฺติยํ. /

๒๕. โย ปน ภิกขุ ภิกขุสฺส /
สามํ จีวรํ ทตฺวา กุปิโต / อนตฺตมโน
อจฺฉินฺนํเทยฺย วา อจฺฉินฺนํทาเปยฺย วา,
นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ. /

๒๖. โย ปน ภิกขุ สามัง สุตตัม
วิณฺญาเปตฺวา / ตนฺตฺวาเยหิ จีวรํ
วายาเปยฺย, นิสฺสคฺคิยฺม ปาจิตฺติยฺม. /

๒๗. ภิกขุํ ปเนว อุทฺทิสฺส
อณฺดาตโก / คหปติ วา คหปตานี วา /
ตฺนฺตฺวาเยหิ จีวรํ วายาเปยฺย, / ตตฺร เจ โส
ภิกขุ ปุพฺเพ อปฺปวาริโต / ตนฺตฺวาเย
อุปสงฺกมิตฺวา จีวเร วิกปฺปํ อาปชฺเชยฺย /
“อิทํ โข อาวุโส จีวรํ มํ อุทฺทิสฺส วียติ, /
อายตฺตจ กโรธ, วิตฺตตฺตจ อปฺปิตตฺตจ /
สุวิตตฺตจ สุปฺปายิตตฺตจ / สุวิเลกฺขิตตฺตจ
สุวิตจฺฉิตตฺตจ กโรธ; / อปฺเปว นาม

มยมุปี อายสมนุตานํ / กิณฺจิมตฺตํ
อนฺุปทชฺเชยฺยามาติ, / เอวณฺจ โส ภิกฺขุ
วตฺวา กิณฺจิมตฺตํ อนฺุปทชฺเชยฺย /
อนฺุตมโส ปิณฺฑปาตมตฺตมฺปิ, นิสุสฺสคฺคิยํ
ปาจิตฺติยํ. /

๒๘. ทสหาณาคํ กตฺติกเตมาสี-
ปฺปณฺณมํ, / ภิกฺขุโน ปเนว อจฺเจกจีวรํ
อุปฺปชฺเชยฺย, อจฺเจกํ มณฺณมาเนน
ภิกฺขุณา ปฏฺฐิคฺคเหตพฺพํ, / ปฏฺฐิคฺคเหตฺวา
ยาวจีวรกาลสมยํ นิกฺขิปีตพฺพํ, /
ตโต เจ อุตฺตริ นิกฺขิเปยฺย, นิสุสฺสคฺคิยํ
ปาจิตฺติยํ. /

๒๕. อุปาสุสํโฆปนกตฺตักฺกปฺณณมํ/
ยานิโฆปนตานิอารณฺณกานิ/เสนาสนานิ
สาสงฺกสมฺมตานิ สปปฏิกฺขยานิ, /
ตถารูปេสุ ภิกฺขุ เสนาสเนสุ วิหรนฺโต
อากงฺขมาโน ตินฺนํ จีวรํ อณฺณตรํ
จีวรํ อนฺตรมฺเร นิกฺขิเปยฺย, / สียา จ
ตสฺส ภิกฺขุโน โกจิเทว ปจฺจโย / เตน
จีวเรณ วิปฺปวาสาย,/ฉารตฺตปรมนฺเตน
ภิกฺขุณา เตน จีวเรณ วิปฺปวสิตพฺพํ,
ตโต เจ อุตฺตริ วิปฺปวเสยฺย / อณฺณตฺร
ภิกฺขุสมฺมตฺติยา,นิสฺสํกฺกิยํปาจิตฺติยํ./

๓๐. โย ปน ภิกขุ ชานํ สงฺฆิกํ ลาภํ /
ปริณตํ อตฺตโน ปริณาเมยฺย, นิสฺสคฺคิยํ
ปาจิตฺติยํ. /

ปตฺตวคฺโค ตติโย. /

อุทฺทิฏฺฐา โข อายสฺมนนฺโต ตีส
นิสฺสคฺคิยา ปาจิตฺติยา ฌมฺมา. /

ตตฺถายสฺมนนฺเต ปุจฺฉามิ: กจฺจิตฺถ
ปริสฺสุทฺธา ? /

ทฺฐิยมนฺปี ปุจฺฉามิ: กจฺจิตฺถ
ปริสฺสุทฺธา ? /

ตติยมฺปิ ปุจฉามิ: กจฺจิตฺถ
ปฺริสฺสทฺธา ? /

ปฺริสฺสทฺເຕຸດາຍສຸມນຸໂຕ ຕສຸມາ
ຕຸຣຸຮີ, / ເວເມຕໍ ຫາຍາມີ. /
ນິສຸສະກຸຕິຍາ ປາຈິຕຸຕິຍາ ຫມຸມາ ນິຣຸຈິຕາ. /



ปาจิตติยา

อิม โข ปนายสมนุโต เทวนวุติ ปา
จิตติยา ฌมมา อุทเทส อากจฺจนฺติ. /

๑. สมฺปชานมฺสาวาทะ ปาจิตฺติยํ. /

๒. โอมสวาทะ ปาจิตฺติยํ. /

๓. ภิกฺขุเปสฺสญฺเฒะ ปาจิตฺติยํ. /

๔. โย ปน ภิกฺขุ อนุปสมฺปนฺนํ ปทโส
ฌมํ วาเจยฺย, ปาจิตฺติยํ. /

๕. โย ปน ภิกฺขุ อนุปสมฺปนฺเนน /
อุตฺตริทฺวิรตฺตติรตฺตํ สหเสยฺยํ กปฺเปยฺย,
ปาจิตฺติยํ. /

๖. โย ปน ภิกขุ มาตุคามน /
สหเสยฺยํ กปฺเปยฺย, ปาจิตฺติยํ. /

๗. โย ปน ภิกขุ มาตุคามสฺส /
อตุตฺตริณปฺปณฺจวาทิ ฌมฺมํ เทเสยฺย /
อณฺเฏตฺร วิณฺณนา ปุริสวિકฺคเหณ,
ปาจิตฺติยํ. /

๘. โย ปน ภิกขุ อนุปสมฺปนฺนสฺส /
อตุตฺตริมนุสฺสฌมฺมํ อาโรเจยฺย, ภูตสฺมี
ปาจิตฺติยํ. /

๙. โย ปน ภิกขุ ภิกขุสฺส /
ทุณฺณจฺจุลฺลํ อาปตฺตํ อนุปสมฺปนฺนสฺส /

อาโรเจยฺย อณฺณตฺร ภิกฺขุสมฺมตฺติยา,
ปาจิตฺตํ. /

๑๐. โย ปน ภิกฺขุ ปจฺวี / ขณฺเอยฺย วา
ขณฺาเปยฺย วา, ปาจิตฺตํ. /

มฺุสาวาทวคฺโค ปจฺโม. /

๑๑. ญฺต กาม ปาต พฺย ตาย
ปาจิตฺตํ. /

๑๒. อณฺณวาทเก วิเหสเก
ปาจิตฺตํ. /

๑๓. อุชฺฌาปนเก จิยฺยนเก
ปาจิตฺตํ. /

๑๔. โย ปน ภิกขุ สงฺฆิกัมมญํ วา /
ปีจํ วา ภิสึ วา โกจฺจํ วา / อชฺโหมกาเส
สนฺนริตฺตวา วา สนนฺราเปตฺตวา วา, /
ตํ ปกฺกมฺนฺโต เนว อุทฺธเรยฺย /
น อุทฺธราเปยฺย อนาปุจฺจํ วา คจฺเฉยฺย,
ปาจิตฺติยํ. /

๑๕. โย ปน ภิกขุ สงฺฆิกเก วิหารเ /
เสยฺยํ สนนฺนริตฺตวา วา สนนฺราเปตฺตวา วา /
ตํ ปกฺกมฺนฺโต เนว อุทฺธเรยฺย / น อุทฺธรา
เปยฺย อนาปุจฺจํ วา คจฺเฉยฺย, ปาจิตฺติยํ. /

๑๖. โย ปน ภิกขุ สงฺฆิกเก วิหารเ /
ชานํ ปุพฺพูปคตํ ภิกขุํ อณุปชชฺช เสยฺยํ

กปฺเปยฺย / “ยสฺส สมฺพาโธ ภวิสฺสตี, โส
ปฏกมิสฺสตีติ / เอตเทว ปจฺจยํ กริตฺวา
อนณณํ, ปาจิตฺตียํ. /

๑๗. โย ปน ภิกฺขุ ภิกฺขุํ กุปฺปีโต
อนตฺตมโน / สงฺฆิกา วิหารา
นิกฺกทฺตเมยฺย วา นิกฺกทฺตมาเปยฺย วา,
ปาจิตฺตียํ. /

๑๘. โย ปน ภิกฺขุ สงฺฆิกเก วิหารเ
อุปริเวหาสกุณฺฐียา อาหจฺจปาทกํ / มณฺจํ
วา ปิจํ วา อภินิสฺสีเทยฺย วา อภินิปชฺเชย
ย วา, ปาจิตฺตียํ. /

๑๙. มหุลลคมุปน ภิกขุณา วิหารัง
การยมาเนน / ยาว ทวารโกสา
อคฺคตญฺจปนาย / อาโลกสนฺธิปริ-
กมฺมาย / ทฺวิตฺติจฺจนฺตสฺส ปริยาํ /
อปฺปหริเต จิเตน อธิญฺจาทพฺพํ, /
ตโต เจ อุตฺตริ อปฺปหริเตปี / จิตฺ
อธิญฺจเหฺยฺย, ปาจิตฺติยํ. /

๒๐. โย ปน ภิกขุชานํ สปฺปาณกํ /
อุทกํ ติณํ วา มตฺตีกํ วา / สีณฺเจยฺย วา
สีณฺจาเปยฺย วา, ปาจิตฺติยํ. /

ภุตคามวคฺโค ทฺติโย. /

๒๑. โย ปน ภิกขุ อสมมโต /
ภิกขุณีโย โฉวเทยฺย, ปาจิตฺติยํ. /

๒๒. สมมโตปีเจ ภิกขุ อตฺตงฺกเต /
สุริเย ภิกขุณีโย โฉวเทยฺย, ปาจิตฺติยํ. /

๒๓. โย ปน ภิกขุ ภิกขุณฺณปสฺสยํ /
อุปสงฺกมิตฺวา ภิกขุณีโย โฉวเทยฺย,
/ อณฺณตฺร สมยา, ปาจิตฺติยํ.ตตฺถายํ
สมโย; / คิลานา โหติ ภิกขุณี, อयํ ตตฺถ
สมโย. /

๒๔. โย ปน ภิกขุ เอวํ วเทยฺย
“อามิสเหตุ ภิกขุ ภิกขุณีโย โฉวทนฺตํ,
ปาจิตฺติยํ. /

๒๕. โย ปน ภิกขุ อณฺณาทิกาย
ภิกขุनिया / จีวรํ ททेषฺย อณฺณตฺร
ปาริวนฺณกา, ปาจิตฺติยํ. /

๒๖. โย ปน ภิกขุ อณฺณาทิกาย
ภิกขุनिया/จีวรํ สิปฺเพยฺย วา สิปฺพาเปยฺย
วา, ปาจิตฺติยํ. /

๒๗. โย ปน ภิกขุ ภิกขุनिया สทฺธิ /
สํวิธาย เอกทฺธานมคฺคํ ปฏฺธิปชฺเชยฺย /
อนฺตมโส คามนฺตรมฺปิ อณฺณตฺร สมฺยา,
ปาจิตฺติยํ. / ตตฺถายํ สมฺโຍ: สตฺถกม
นีโย โหติ / มคฺโค สาสงฺกสมฺมโต
สปฺปฏฺฐิโก, อยํ ตตฺถ สมฺโຍ. /

๒๘. โย ปน ภิกขุ ภิกขุณียา สทฺธิ /
สํวิธาย เอกํ นาวํ อภิรุเหยฺย /
อุทฺธคามินี วา อโธคามินี วา / อณฺณตฺร
ตฺริยนฺตรณาย, ปาจิตฺตีย์. /

๒๙. โย ปน ภิกขุ ชานํ
ภิกขุณีปริปาจิตํ / ปิณฺทปาตํ ภูณฺเชยฺย /
อณฺณตฺร ปุพฺเพ กิฬิสมารมฺภา,
ปาจิตฺตีย์. /

๓๐. โย ปน ภิกขุ ภิกขุณียา สทฺธิ /
เอโก เอกาย รโห นิสซํ กปฺเปยฺย,
ปาจิตฺตีย์. /

โอวาทวคฺโค ตติโย. /

๓๑. อคิลานเนน ภิกขุชฺฌนา เอโก
อาวสธปิณฺโฑ ภูณฺชิตพุโป; / ตโต เจ
อุตุตฺตโร ภูณฺเชยฺย, ปาจิตฺตีย์. /

๓๒. คณโฆชเน อญฺญตฺร สมยา
ปาจิตฺตีย์. / ตตฺถายํ สมโย: คิลานสมโย
จีวรทานสมโย / จีวรการสมโย
อทุธานคณสมโย / นาวาภิรฺหณสมโย
มหาสมโย สมณภตฺตสมโย, อयํ ตตฺถ
สมโย. /

๓๓. ปรมุปรโฆชเน อญฺญตฺร
สมยา ปาจิตฺตีย์. / ตตฺถายํ สมโย:
คิลานสมโย / จีวรทานสมโย จีวรการสมโย,
อยํ ตตฺถ สมโย. /

๓๔. ภิกขุ ปเนว กุลํ อุปกตํ ปุเวหิ
วา / มนุเถหิ วา อภิหฏฐมฺปวาเรยฺย, /
อากงฺขมาเนน ภิกขุณา / ทฺวิตฺติปตฺต-
ปุรา ปฏิกุกฺกเหตุพฺพา: / ตโต เจ อุตฺตริ
ปฏิกุกฺกณฺเหยฺย, ปาจิตฺติยํ. / ทฺวิตฺติปตฺต-
ปุเร ปฏิกุกฺกเหตุวา / ตโต นีหริตฺวา
ภิกขุหิ สทฺธิํ สํวิภชิตพฺพํ อयํ ตตฺถ
สํมิจิ. /

๓๕. โย ปน ภิกขุ ภูตฺตาวิปวาริตฺโต /
อนติริตฺตํ ขาทนียํ วา โภชนียํ วา /
ขาเทยฺย วา ภูณฺเชยฺย วา, ปาจิตฺติยํ. /

๓๖. โย ปน ภิกขุ ภิกขุ ภูตฺตาวิ
ปวาริตํ / อนติริตฺเตน ขาถนีเยน วา
โฆชนีเยน วา อภินฺนุจฺมปฺวาเรยฺย /
“หนฺนท ภิกขุ ขาถ วา ภูตฺต วาติ / ชานํ
อาสาทนาเปกฺโข, ภูตฺตสฺมีปาจิตฺติยํ./

๓๗. โย ปน ภิกขุ วิกาเล ขาถนียํ
วา โฆชนียํ วา / ขาเทยฺย วา ภูตฺตเชยฺย
วา, ปาจิตฺติยํ. /

๓๘. โย ปน ภิกขุ สนฺนิธิการกํ
ขาถนียํ วา โฆชนียํ วา / ขาเทยฺย วา
ภูตฺตเชยฺย วา, ปาจิตฺติยํ. /

๓๕. ยานิ โข ปน ตานิ
ปณิตโกชนานิ, เสยฺยถิทํ: / สປປิ นวณิตํ
เตลํ มธฺ ฬานิตํ / มจฺโณ มํสํ จิรํ ทธิ, /
โย ปน ภิกฺขุ เอรูปานิ ปณิตโกชนานิ /
อคิลานอ อตฺตโน อตฺถาย วิณฺญาเปตฺวา
ภฺยเชยฺย, ปาจิตฺตียํ. /

๔๐. โย ปน ภิกฺขุ อทินฺนํ มุขทฺวารํ
อาหารํ อاهرยฺย / อณฺเฏตฺร อุกทกทฺนต-
โปณฺนา, ปาจิตฺตียํ. /

โกชนวคฺโค จตฺตโธ. /

๔๑. โย ปน ภิกฺขุ อเจลกสฺส วา
ปรีพฺพาชกสฺส วา ปรีพฺพาชิกาย วา

สหตฺถา ขาทนียํ วา โภชนียํ วา ทเทยฺย,
ปาจิตฺตียํ. /

๔๒. โย ปน ภิกฺขุ ภิกฺขุํ เอวํ วเทยฺย /
“เอหาวุโส คามํ วา นิคมํ วา ปิณฺฑทาย
ปวิสิสฺสามาติ. / ตสฺส ทาเปตฺวา วา
อทาเปตฺวา วา อุกฺโขเชยฺย / “คจฺฉาวุโส,
น เม ตยา สทฺธิํ กถา วา นิสชฺชา วา ฌาสฺ
โหติ, / เอกกสฺส เม กถา วา นิสชฺชา วา
ฌาสฺ โหติติ, / เอตทฺว ปจฺจยํ กริตฺวา
อนนฺถํ, ปาจิตฺตียํ. /

๔๓. โย ปน ภิกฺขุ สโภชนเ กุเล /
อนฺุปชช นิสชํ กปฺเปยฺย, ปาจิตฺตียํ. /

๔๔. โย ปน ภิกขุ มาตุคามน
สทฐี / รโห ปฏิจฺจนฺเน อาสเน นิสชํ
กปฺเปยฺย, ปาจิตฺติยํ. /

๔๕. โย ปน ภิกขุ มาตุคามน
สทฐี / เอโก เอกาย รโห นิสชํ
กปฺเปยฺย, ปาจิตฺติยํ. /

๔๖. โย ปน ภิกขุ นิมนฺติโต
สภตฺโต สมานโน, / สนฺตํ ภิกขุํ อนุปจฺฉา
ปุเรภตฺตํ วา ปจฺฉาภตฺตํ วา / กุเลสุ
จาริตฺตํ อาปชฺเชยฺย, อณฺณตฺร สมยา,
ปาจิตฺติยํ. / ตตฺถายํ สมโย: จีวรทาน-
สมโย จีวรการสมโย, อยํ ตตฺถ สมโย. /

๔๗. อภิลาเนน ภิกขุณา จาตุมาส-
ปจฺจยปวารณา สาทิตพฺพา / อณฺเฏตฺร
ปฺนปวารณาย, อณฺเฏตฺร นิจฺจปวารณาย, /
ตโต เจ อุตฺตรี สาทิเยยฺย, ปาจิตฺติยํ. /

๔๘. โย ปน ภิกขุ อุกฺกมฺมํ เสนํ
ทสฺส นาย กจฺเจยฺย / อณฺเฏตฺร
ตถารูปปจฺจยา, ปาจิตฺติยํ. /

๔๙. สียา จ ตสฺส ภิกขุโน โกจิเทว
ปจฺจโย เสนํ คมนาย, / ทฺวิริตฺตตฺริตฺตํ
เตน ภิกขุณา เสนาย วสิตพฺพํ. / ตโต เจ
อุตฺตรี วสเยยฺย, ปาจิตฺติยํ. /

๕๐. ทุวิรตตติรตตญเจ ภิกขุ
เสนาย วสमानโน / อุกุโยธิกัม วา พลคัม วา
เสนาพญหัม วา / อนีกทสฺสนัม วา คจฺเจยฺย,
ปาจิตฺติยํ. /

อเจลกวกุโค ปญฺจโม. /

๕๑. สุราเมรยปาเน ปาจิตฺติยํ. /

๕๒. องฺคุลิปฺโตทเก ปาจิตฺติยํ. /

๕๓. อุทเก หสฺสธมฺเม ปาจิตฺติยํ. /

๕๔. อนาทรียะ ปาจิตฺติยํ. /

๕๕. โย ปน ภิกขุ ภิกขุํ ภีสาเปยฺย,
ปาจิตฺติยํ. /

๕๖. โย ปน ภิกขุ อคิลาโน
วิสิวนาเปกฺโข / โชตี สมาทเหยยฺย วา
สมาทหาเปยฺย วา / อณฺณตฺร
ตถารูปปจฺจยา, ปาจิตฺตียํ. /

๕๗. โย ปน ภิกขุ โอเรนทฺฐมาสํ
นุหาเยยฺย / อณฺณตฺร สมฺยา, ปาจิตฺตียํ. /
ตตฺถายํ สมฺโย: ทิยทฺโฆ มาโส เสโส
คิมฺหानนฺติ / วสุสฺสานสฺส ปจฺโม มาโส
อิจฺเจเต อทฺฐมเตยฺยมาสา / อฺอุฬสฺมโย
ปรีพาหสฺมโย คิลานสฺมโย / กมฺมสฺมโย
อทฺธานกมฺนสฺมโย วาตวฺภูจิสฺมโย. อํ
ตตฺถ สมฺโย. /

๕๘. นวมฺปน ภิกฺขุณาจิวรลาเภน
ติณฺณํ ทุพฺพพฺพณฺณกรณานํ / อณฺณตรํ
ทุพฺพพฺพณฺณกรณํ อาทาตพฺพํ / นีลํ วา
กทฺทมํ วา กาฬสามํ วา, / อนาธา เจ
ภิกฺขุ ติณฺณํ ทุพฺพพฺพณฺณกรณานํ / อณฺณตรํ
ทุพฺพพฺพณฺณกรณํ นวํ จิวรํ ปริภุญฺเชยฺย,
ปาจิตฺตียํ. /

๕๙. โย ปน ภิกฺขุ ภิกฺขุสุตฺต วา
ภิกฺขุณียา วา / สิกฺขมานาย วา สามเณรสุตฺต
วา สามเณรียา วา / สามํ จิวรํ วิกปฺเปตฺตวา
อปจฺจุทฺธารกํ ปริภุญฺเชยฺย, ปาจิตฺตียํ. /

๖๐. โย ปน ภิกขุ ภิกขุสุต ปตฺตํ วา
จีวรํ วา/ นิสีทนํ วา สฺฐิจิรมํ วา กายพณฺธนํ
วา / อปนิเชยฺย วา อปนิชาเปยฺย วา
อนุตมโส หสฺสาเปกฺโขปิ, ปาจิตฺติยํ. /

สุราปานวคฺโค ฉณฺโณ. /

๖๑. โย ปน ภิกขุ สลฺยจิจฺจ ปาณํ
ชีวิตา โวโรเปยฺย, ปาจิตฺติยํ. /

๖๒. โย ปน ภิกขุ ชานํ สปฺปาณกํ
อุทกํ ปริภุญฺเชยฺย, ปาจิตฺติยํ. /

๖๓. โย ปน ภิกขุ ชานํ ยถาธมมํ
นีหตาริกรณํ / ปุณฺณกมฺมาย อุกฺโกฏเฐยฺย,
ปาจิตฺติยํ. /

๖๔. โย ปน ภิกขุ ภิกขุสุตฺต ชานํ /
ทฺฆฺจุลฺลํ อปาตฺตํ ปฏิจฺฉาเพยฺย,
ปาจิตฺติยํ. /

๖๕. โย ปน ภิกขุ ชานํ อุนวีสทิวสุตฺตํ
ปฺกุกฺคํ อุปสมฺปาเพยฺย, / โส จ ปฺกุกฺคโล
อนุปสมฺปนฺโน, / เต จ ภิกขุ คารยฺหา,
อิทํ ตสฺมี ปาจิตฺติยํ. /

๖๖. โย ปน ภิกขุ ชานํ เถยฺยสฺตฺเถน
สทฺธิํ / สํวิธาย เอกทฺธานมฺกํ
ปฏฺธิปชฺเชยฺย / อนฺตมโส คามนฺตรมฺปิ,
ปาจิตฺติยํ. /

๖๗. โย ปน ภิกขุ มาตุคามน สทฐี /
ลัทธิชย เอกทุชานมคคัม ปฏิปชเชย /
อนตมโส คามนุตรมปิ, ปาจิตติยัม. /

๖๘. โย ปน ภิกขุ เอวံ วเทย /
“ตถาหิ ภควตา ฐมัม เทสิตัม อาชานามิ;
ยถา เยเม อนตฺรายิกา ฐมา วุตฺตา
ภควตา, / เต ปฏิสเสวโต นาลัม
อนตฺรายายาติ, โส ภิกขุ ภิกขุหิ เอวมสฺส
วณฺเณ / “มา อายสฺมา เอวํ อวจ, มา / ภ
ควนตัม อพฺภากิจฺจ; / น หิ สาทฺธ ภควโต
อพฺภกฺขานํ, / น หิ ภควา เอวံ วเทย; /

อนนกะปริยาเยน อาวุโส อนนุตรายิกา ฌม
มา วุตตะตา ภควตา, / อลนฺจ ปน เต ปณฺ
เสวโต อนนุตรายาชาติ; / เอวณฺจ โส ภิกฺขุ
ภิกฺขุหิ วุจฺจมาโน ตเถว ปกฺกณฺเหยฺย, /
โส ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ ยาวตติยํ สมนฺุภาสิตพฺโพ
ตสฺส ปณฺิณิสฺสคฺคาเย; / ยาวตติยณฺเ
สมนฺุภาสิตยมาโน ตํ ปณฺิณิสฺสชฺเชยฺย, /
อิจฺเจตํ กุสลํ, โน เจ ปณฺิณิสฺสชฺเชยฺย,
ปาจิตฺติยํ. /

๖๕. โย ปน ภิกฺขุ ชานํ ตถาวา
ทินา ภิกฺขุณา / อกฺกานฺุชฺฌมนฺเ ตํ ทิณฺเ

อปฺปณฺณิสฺสญฺเณ สทฺธิ / สมฺภุณฺณเชยฺย
วา สํเสยฺย วา สห วา เสยฺยํ กปฺเปยฺย,
ปาจิตฺติยํ. /

๗๐. สมณฺฑทฺเทโสปี เจ เอวํ
วเทยฺย / “ตถาหํ ภควตา ฐมฺมํ เทสิตํ
อาชานามิ; / ยถา เยเม อนฺตรายิกา
ฐมฺมา วุตฺตา ภควตา / เต ปณฺณิเสวโต
นาลํ อนฺตรายายาติ / โส สมณฺฑทฺเทโส
ภิกฺขุหิ เอวมสฺส วจนีโย / “มา อาวุโส
สมณฺฑทฺเทส เอวํ อวจ, / มา ภควนฺตํ
อพฺภาจิกฺขิ, / น หิ สาธุ ภควโต

อพุภกขานัน, / น หิ ภควา เอวํ วเทยฺย. /
อนเณกปริยาเณน อาวุโส สมณฺฑทฺเทส /
อนนฺตรายิกา ฐมฺมา วุตฺตา ภควตา, /
อลลฺภจ ปน เต ปฏฺฐิสฺสวโต อนนฺตรายายาติ; /
เอวลฺลจ โส สมณฺฑทฺเทโส ภิกฺขุหิ
วฺจฺจมาโน ตเถว ปคฺคณฺเหยฺย, /
โส สมณฺฑทฺเทโส ภิกฺขุหิ เอวมสฺส
วจฺนีโย / “อชฺชตคฺเค เต อาวุโส
สมณฺฑทฺเทส / น เจว โส ภควา สตฺถา
อปทิสฺสิตพฺโพ; / ยมฺปิ จลฺลเณ สมณฺฑทฺเทสา
ลภนฺติ / ภิกฺขุหิ สทฺธิ ทฺวิริตฺตติรตฺตํ

สหเสยฺยํ, สาปี เต นตฺถิ; จร ปีเร
วินสฺสาติ. / โย ปน ภิกฺขุ ชานํ
ตถานาสิตํ / สมณฺหุเทสํ อุปลापเยยฺวา
อุปฏฺฐาเปยฺย วา สมฺภุณฺเชยฺย วา /
สห วาเสยฺยํ กปเปยฺย, ปาจิตฺติยํ. /

สปปาณวฺกโค สตฺตโม. /

๗๑. โย ปน ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ สหธมฺมิกํ
วูจฺจมาโน เอวํ วทเยยฺว / “น ตาวาหํ
อาวุโสเอตสฺมี สิग्ขาปเท สิग्ขิสฺสามิ,
ยาว นนฺถํ ภิกฺขุํ พฺยตฺตํ วินยธโร
ปรีปฺจุจฺฉามิตฺติ, ปาจิตฺติยํ. / สิग्ขมาเนน

ภิกขเว ภิกขุณา อณฺณตพฺพํ /
ปริปฺจุฉิตพฺพํ ปริปญฺหิตพฺพํ, อํยํ ตตฺถ
สํมมิจิ. /

๗๒. โย ปน ภิกขุ ปาณฺณิโมกฺเข
อุทฺทิสฺสํมานเน เอวํ วทฺเขยฺย / “กิมฺปิ
เมหิ ชฺชุตฺตานุชฺชุตฺตเกหิ สิกฺขาปเทหิ
อุทฺทิสฺสํเจหิ, / ยาวเทว กุกฺกัจจาย วิหเสย
วิเลขาย สํวตฺตนฺตํ, / สิกฺขาปท-
วिवณฺณนเก ปาจิตฺตํ. /

๗๓. โย ปน ภิกขุ อนฺวตฺตมมํ
ปาณฺณิโมกฺเข อุทฺทิสฺสํมานเน เอวํ วทฺเขยฺย /

“อิทาเนว โข อหํ อาชานามิ / ‘อยมปิ กิ
รรมโม สุตตาคโต สุตตปริยาปนโน /
อนวทุพพมาสํ อุทเทสํ อากัจฉตีติ; / ตณฺเ
ภิกขุํ อณฺเณ ภิกขุ ชาเนยฺยํ / “นิสินฺนปฺพพํ
อิมินา ภิกขุณา ทวิตฺติกฺขตฺตํ / ปาฏิโมกฺเข
อุทฺทิสฺสमानเ โก ปน วาโท ภิกฺขุโยติ, /
น จ ตสฺส ภิกขุโน อณฺณณเณ มุตฺติ
อตฺติ; / ยณฺจ ตตฺถ อาปตฺตี อาปนโน, / ตณฺเ
ยถาธมฺโม กาเรตพฺโพ; / อุตฺตริณฺจสฺส
โมโห อาโรเปตพฺโพ / “ตสฺส เต อาวุโส
อลาภา, ตสฺส เต พุทฺธทฺธํ; / ยํ ทวํ
ปาฏิโมกฺเข อุทฺทิสฺสमानเ / น สาธุกํ

อณฺฐจิกตฺวา มนสิกโรสีติ; / อิํ ํ ํ ํ ํ
โมหนเก ปาจิตฺติยํ. /

๓๔. โย ปน ภิกฺขุ ภิกฺขุสุตฺถ กุปีโต /
อนตฺตมโน ปหารํ ทเทยฺย, ปาจิตฺติยํ. /

๓๕. โย ปน ภิกฺขุ ภิกฺขุสุตฺถ กุปีโต /
อนตฺตมโน ตลสฺสตีกํ อุกฺกิริเยยฺย,
ปาจิตฺติยํ. /

๓๖. โย ปน ภิกฺขุ ภิกฺขุํ อมฺูลเกน /
สงฺฆาติเสเสน อนฺนุทฺธํเสยฺย, ปาจิตฺติยํ. /

๓๗. โย ปน ภิกฺขุ ภิกฺขุสุตฺถ
สณฺจิจฺจ กุกฺกัจจํ อูปทเหยฺย / “อิติสุตฺต
มฺหุตฺตมปี อพาสุ ภวิสฺสตีติ / เอตเทว
ปจฺจยํ กริตฺวา อนนฺยํ, ปาจิตฺติยํ. /

๗๘. โย ปน ภิกขุ ภิกขุณํ
ภนฺตชาตานิ / กลฺหาตานิ วิวาทา-
ปนฺนํ อุปสฺสตี ติฏฺเฐยฺ / “ยํ อิมะ
ภณฺิสฺสนฺติ, ตํ โสสฺสามีติ / เอตทว ปจฺจยํ
กริตฺวา อนนฺธํ, ปาจิตฺติยํ. /

๗๙. โย ปน ภิกขุ ฐมฺมิกานํ
กมฺมานํ จนฺทํ ทตฺวา / ปจฺจนา จิยฺยนฐมํ
อาปชฺเชยฺ, ปาจิตฺติยํ. /

๘๐. โย ปน ภิกขุ สงฺฆเ
วินิจฺจนกถาย วตฺตมานาย / จนฺทํ อทตฺวา
อุฏฺฐายาสนา ปกฺกเมยฺ, ปาจิตฺติยํ. /

๘๑. โย ปน ภิกขุ สมกุเคน
สงฺฆเมณ จีวรํ ทตฺวา / ปจฺจนา จิยุยนธมฺมํ
อาปชฺเชยฺย / “ยถาสนฺนุตฺตํ ภิกขุ สงฺฆิกํ
ถาถํ ปริณามนุสฺสิติ, ปาจิตฺตํ.” /

๘๒. โย ปน ภิกขุ ชานํ สงฺฆิกํ ถาถํ
ปริณตํ / ปุคฺคตสฺส ปริณามะยฺย,
ปาจิตฺตํ.” /

สทฺธมฺมิกาวคฺโค อฏฺฐโม. /

๘๓. โย ปน ภิกขุ รณฺโณ ขตฺตียสฺส
มฺหทฺธาภิสฺสิตสฺส / อนิกฺขนฺตราชเก
อนิกฺคตฺรตนเก / ปุพฺเพ อปฺปฏิสํวฺทิตไ
อินฺทปฺปัลลํ อตฺถิกามะยฺย, ปาจิตฺตํ.” /

๘๔. โย ปน ภิกขุ อฏฺฐจิมยํ วา
ทนฺตมยํ วา / วิสาณมยํ วา สฺตฺวจิณฺรํ
การาเปยฺย, เกทนํ ปาจิตฺตียํ. /

๘๕. นวมนฺ ปน ภิกฺขุณา มณฺจํ วา
 ปิํจํ วา / การยมาเนน อฏฺฐจํกุลปา
 ทกํ กาเรตพฺพํ / สุกตงฺกุเลน อณฺณตฺร
 เหฏฺฐจิมาย อฏฺฐนียา, / ตํ อติกฺกามยโต
 เจทนกํ ปาจิตฺตียํ. /

๘๖. โย ปน ภิกขุ มณฺจํ วาปีจํ วา/
 ตฺวโตนทຸຸຸ ກາຣາເປຍຸຍ, ອຸຸຸທຸທາຣນກໍ
 ປາຈິຕຕິຍໍ. /

๘๗. นิสีทนมฺปน ภิกฺขุณา
การยมาเนน ปมาณิกํ กาเรตพุพฺพะ /
ตตฺริทํ ปมาณํ: ทีฆโส เทว วิทตฺติโย
สุกตวิทตฺติยา, / ติริยํ ทิยฑฺฒํ, ทสา
วิทตฺติ. / ตํ อติกกามยโต เชนทกํ
ปาจิตฺติยํ. /

๘๘. กณฺฑุปฏิจฺฉาที ปน ภิกฺขุณา
การยมาเนน ปมาณิกา กาเรตพุพา: /
ตตฺริทํ ปมาณํ: ทีฆโส จตฺสฺโส
วิทตฺติโย / สุกตวิทตฺติยา ติริยํ เทว
วิทตฺติโย, / ตํ อติกกามยโต เชนทกํ
ปาจิตฺติยํ. /

๘๕. วสุตีกสาณิกัม ปน ภิกขุณา /
การยมาเนน ปมาณิกา การตพฺพา; /
ตตฺริทํ ปมาณํ: ทิมโส น วิทฺตติโย /
สุคตวิทฺตติยา ติริยํ อพฺพมเตยฺยา, / ตํ
อติกกามยโต เจทนกํ ปาจิตฺติยํ. /

๕๐. โย ปน ภิกขุ สุคตจิวรป-
ปมาณํ จิวรํ การายเยย / อติเรกํ วา,
เจทนกํ ปาจิตฺติยํ. / ตตฺริทํ สุคตสุส
สุคตจิวรปฺปมาณํ: / ทิมโส นว วิทฺตติโย
สุคตวิทฺตติยา ติริยํ น วิทฺตติโย, อิทํ สุคต
สุส สุคตจิวรปฺปมาณํ. /

รตนวคฺโค นวโม. /

อุทฺทิฏฐา โข อายสฺมนฺโต เทวนวุติ
ปาจิตฺติยา ฐมา. /

ตตฺถายสฺมนฺเต ปุจฺฉามิ: กจฺจิตฺถ
ปริสฺสุทฺธา ? /

ทฺติยมฺปิ ปุจฺฉามิ: กจฺจิตฺถ
ปริสฺสุทฺธา ? /

ตตฺติยมฺปิ ปุจฺฉามิ: กจฺจิตฺถ
ปริสฺสุทฺธา ? /

ปริสฺสุทฺเชตฺถายสฺมนฺโต; ตสฺมา
ตุณฺหิ, / เอวเมตํ ธารยามิ. /

ปาจิตฺติยา นิฏฺฐิตา. /



ปาฏิเทสนียา

อิเม โข ปนายสฺมนุโต จตุตตารो
ปาฏิเทสนียา ฐมฺมา อุทฺเทสํ
อากจฺจนฺติ. /

๑. โย ปน ภิกฺขุ อณฺเฎาติกาย
ภิกฺขุณียา / อนฺตรฌมฺ รํ ปวิฏฺฐาย หตฺถ
โต ขาทนียํ วา โภชนียํ วา / สหตฺถา
ปฏิกุคฺคเหตุวาทายุย วา ญฺญเชยฺยวาท, /
ปฏฺฐิตเสตพฺพํ เตน ภิกฺขุณา / “การุหํ
อาวุโส ฐมฺมํ อาปชฺชํ / อสปฺปายํ
ปาฏิเทสนียํ, ตํ ปฏฺฐิตเสมติ. /

๒. ภิกขุ ปเนว กุเลสุ นิมนติตา
ภุณฺชนฺติ, / ตตฺร เจ ภิกขุณี โวสาสมาน
รูปา จิตา โหติ / “อิธ สุปฺปี เทถ, อิธ
โອທၢ် တေတိ, တေဟိ ဂိဇ္ဈာနိ ဓာ ဂိဇ္ဈာနိ
ဝပဓာတေတုပာ / “ဝပဓဂ္ဂ တာဝ ဂခိ
နိ, ယာဝ ဂိဇ္ဈာ ဂုဏ်တိတိ: / ဝေကုတုပိ ခေ
ဂိဇ္ဈာနိ နပုပ္ဖိဓာတေယ တံ ဂိဇ္ဈာနိ
ဝပဓာတေတု / “ဝပဓဂ္ဂ တာဝ ဂခိနိ,
ယာဝ ဂိဇ္ဈာ ဂုဏ်တိတိ, ပုပ္ဖိတေတုပိ
တေဟိ ဂိဇ္ဈာနိ / “ကယုဟံ အာဝိန္ဒ ဓမ္မံ အာပဇ္ဇ
ဗိမ္မဟာ / ဝပပယံ ပာပိတေတိယံ, တံ ပုပ္ဖိ
တေတေတိ. /

๓. ยานี โข ปน ตานี เสกขสมม-
ตานี กุลานี, / โย ปน ภิกขุ ตถารูปเส
เสกขสมมเตสฺส กุเลสฺส / ปุพฺเพ
อนิมนฺตฺโต อคิลาโน / ขาทนียํ วา
โภชนียํ วา สหตฺถา ปฏิกฺกเหตุวา /
ขาทะยฺย วา ภูณฺเชยฺย วา ปฏฺฐิตะตพฺพิ
เตน ภิกขุณา / “การยฺหํ อาวุโส ฌมฺมํ
อาปชฺชํ / อสปปายํ ปาฏฺฐิตะสนียํ,
ตํ ปฏฺฐิตะเสมีติ. /

๔. ยานี โข ปน ตานี อารณฺณกา
นํ เสนาสนานํ / สาสงฺกสมฺมตานิ

สปปฏิกยานิ, / โย ปน ภิกขุ ตถารู
 เปสฺส เสนาสเนสฺส วิหรนฺโต / ปุพฺเพ
 อปฺปฐิสฺสวितฺถิํ ขาพณียํ वा โภชนียํ वा /
 อชฺฌารามे สหตฺถา ปฏิกุคฺເຫຼວ
 อคฺคิลาโน / ขาເຫຼຍ ວາ ກຸຸເຫຼຍ ວາ,
 ປູກິເຫເສຕພຸພັ ເຕນ ກິກຸຸນາ “การยห
 อาวุโส ฌมมํ อปาชฺชີ อสປປາຍ
 ปาฏิເຫສນียํ, ตํ ปູກິເຫເສມິຕິ. /

อุทฺตฺธิฏฺฐา โข อายสฺมนฺโต จตฺตาริ
ปภาณิตฺตํ นียา ฌมฺมา. /

ตตฺถายสฺมนนฺเต ปุจฺฉามิ: กจฺจิตฺถ
ปรีสุทฺธา ? /

ทุติยมฺปิ ปุจฉามิ: กัจจិតถ
ปริสฺสุทฺธา? /

ตติยมฺปิ ปุจฉามิ: กัจจិតถ
ปริสฺสุทฺธา? /

ปริสฺสุทฺเชตฺถายสฺมนฺโต ตสฺมา
ตุณฺหิ, / เหวเมตํ ธารยามิ. /

ปาฏีเทศนียา นิฏฺฐิตา. /



เสขิยา

อิเม โข ปนายสมนุโต เสขิยา
ธมฺมา อุทฺเทสํ อากฺขณฺติ. /

๑. “ปริมณฺฑลํ นิวาเสสฺสามีติ
สิกฺขา กรณียา. /

๒. “ปริมณฺฑลํ ปารุปีสฺสามีติ
สิกฺขา กรณียา. /

๓. “สุปฺปฏิจฺจนฺโน อนฺตรมฺเร
คมิสฺสามีติ สิกฺขา กรณียา. /

๔. “สุปฺปฏิจฺจนฺโน อนฺตรมฺเร
นิสฺสีทิสฺสามีติ สิกฺขา กรณียา. /

๕. “สุสํวโต อนฺตรมฺเร คมิตฺ-
สามิตฺติ สิกฺขา กรณียา. /

๖. “สุสํวโต อนฺตรมฺเร นิสิตฺติส-
สามิตฺติ สิกฺขา กรณียา. /

๗. “โอกุชิตฺตจกฺขุ อนฺตรมฺเร
คมิตฺสสามิตฺติ สิกฺขา กรณียา. /

๘. “โอกุชิตฺตจกฺขุ อนฺตรมฺเร
นิสิตฺติสสามิตฺติ สิกฺขา กรณียา. /

๙. “น อุกุชิตฺตกาย อนฺตรมฺเร
คมิตฺสสามิตฺติ สิกฺขา กรณียา. /

๑๐. “น อุกุชิตฺตกาย อนฺตรมฺเร
นิสิตฺติสสามิตฺติ สิกฺขา กรณียา. /

๑๑. “น อุชฺชกฺขมิกาย อนฺตรมฺเ
คมิสฺสสามีติ สิกฺขา กรณียา. /

๑๒. “น อุชฺชกฺขมิกาย อนฺตรมฺเ
นีสีทิสฺสสามีติ สิกฺขา กรณียา. /

๑๓. “อปฺปสทฺโท อนฺตรมฺเ
คมิสฺสสามีติ สิกฺขา กรณียา. /

๑๔. “อปฺปสทฺโท อนฺตรมฺเ
นีสีทิสฺสสามีติ สิกฺขา กรณียา. /

๑๕. “น กายปฺปจาลกํ อนฺตรมฺเ
คมิสฺสสามีติ สิกฺขา กรณียา. /

๑๖. “น กายปฺปจาลกํ อนฺตรมฺเ
นีสีทิสฺสสามีติ สิกฺขา กรณียา. /

๑๗. “น พหุပ္ปจาลกํ อนุตรมเร
คมิสฺสสามิตี สิกฺขา กรณียา. /

๑๘. “น พหุပ္ปจาลกํ อนุตรมเร
นีสิติสฺสสามิตี สิกฺขา กรณียา. /

๑๙. “น สีสฺสปปจาลกํ อนุตรมเร
คมิสฺสสามิตี สิกฺขา กรณียา. /

๒๐. “น สีสฺสปปจาลกํ อนุตรมเร
นีสิติสฺสสามิตี สิกฺขา กรณียา. /

๒๑. “น ขมฺภกโต อนุตรมเร
คมิสฺสสามิตี สิกฺขา กรณียา. /

๒๒. “น ขมฺภกโต อนุตรมเร
นีสิติสฺสสามิตี สิกฺขา กรณียา. /

๒๓. “น โอคุณฺจิโต อนฺตรมฺเร
คมิสฺสสามีติ สีกุขา กรณียา. /

๒๔. “น โอคุณฺจิโต อนฺตรมฺเร
นีสีทิสฺสสามีติ สีกุขา กรณียา. /

๒๕. “น อุกุกฺกุฏิกาย อนฺตรมฺเร
คมิสฺสสามีติ สีกุขา กรณียา. /

๒๖. “น ปลลตฺถิกาย อนฺตรมฺเร
นีสีทิสฺสสามีติ สีกุขา กรณียา. /

ฉพฺพิสฺสตี สารูปฺปา. /

๑. “ส กุ ก จ จิ ปิ ญ ๓ ปา ตั
ปฏิกุคฺคเหสฺสสามีติ สีกุขา กรณียา. /

๒. “ปตฺตสณฺณิ ปิณฺฑปาตํ
ปฏิกุคฺคเหตุสามิตี สิกฺขา กรณียา. /

๓. “สมฺมสุปกํ ปิณฺฑปาตํ
ปฏิกุคฺคเหตุสามิตี สิกฺขา กรณียา. /

๔. “สมตฺติตฺติกํ ปิณฺฑปาตํ
ปฏิกุคฺคเหตุสามิตี สิกฺขา กรณียา. /

๕. “สกุ กจฺจํ ปิณฺฑปาตํ
ภุณฺขิสฺสามิตี สิกฺขา กรณียา. /

๖. “ปตฺตสณฺณิ ปิณฺฑปาตํ
ภุณฺขิสฺสามิตี สิกฺขา กรณียา. /

๗. “ส ปทานํ ปิณฺฑปาตํ
ภุณฺขิสฺสามิตี สิกฺขา กรณียา. /

๘. “สม สูป กัม ปิ ญฺท ปา ตั
ภุณฺชิ สฺส สามิ ตึ สิกฺขา กรณียา. /

๙. “น ญ ปโต โอม ทฺทิตฺวา
ปิ ญฺท ปา ตั / ภุณฺชิ สฺส สามิ ตึ สิกฺขา
กรณียา. /

๑๐. “น สูป วา พุยฺญ ชนํ วา
โธ ทนฺน ปฏฺิจฺฉา เทสฺสามิ / ภิยฺโย กมฺย ตํ
อุ ปา ทา ยา ตึ สิกฺขา กรณียา. /

๑๑. “น สูป วา โธ ทนํ วา อคิลา โน
อ ตฺต โน / อ ตฺถาย วิณฺญา เป ตฺวา
ภุณฺชิ สฺส สามิ ตึ สิกฺขา กรณียา. /

๑๒. “น อุชฺฌมานสยถี ปเรสํ ปตฺตํ/
โธโลเกสุสามีติ สิกฺขา กรณียา. /

๑๓. “นาติมหนฺตํ กวฬํ กริสฺสามี
ติ สิกฺขา กรณียา. /

๑๔. “ปริมณฺฑลํ อโธ ป
กริสฺสามีติ สิกฺขา กรณียา. /

๑๕. “น อนาหญฺเฏ กวเพมุขทุวาร์/
วีสฺสามีติ สิกฺขา กรณียา. /

๑๖. “น ภุญฺชมาโน สพฺพํ หตฺถํ
มุเข/ปฏฺธิปิสฺสามีติ สิกฺขา กรณียา. /

๑๗. “น สกฺวเพน มุขเณ พุยาหริ
สุสามีติ สิกฺขา กรณียา. /

๑๘. “น ปิณทุกฺเขปํ ภูณฺชิสุ-
สามิตฺติ สิกฺขา กรณียา. /

๑๙. “น กวฬาวจฺเฌทํ ภูณฺชิสุ-
สามิตฺติ สิกฺขา กรณียา. /

๒๐. “น อวคณฺฑการํ ภูณฺชิสุ-
สามิตฺติ สิกฺขา กรณียา. /

๒๑. “น หตฺถนิทฺฐนํ ภูณฺชิสุ-
สามิตฺติ สิกฺขา กรณียา. /

๒๒. “น สิตฺถาวการํ ภูณฺชิสุ-
สามิตฺติ สิกฺขา กรณียา. /

๒๓. “น ชิวหานิจฺฉารํ ภูณฺชิสุ-
สามิตฺติ สิกฺขา กรณียา. /

๒๔. “น จปฺจปฺการกํ ภูณฺชิสฺสามีติ
สํกฺขา กรณียา. /

๒๕. “น สฺรฺสุสฺรฺการกํ ภูณฺชิสฺสามีติ
สํกฺขา กรณียา. /

๒๖. “น หตฺถนิลฺเลหํ ภูณฺชิสฺ-
สามีติ สํกฺขา กรณียา. /

๒๗. “น ปตฺตนิลฺเลหํ ภูณฺชิสฺ-
สามีติ สํกฺขา กรณียา. /

๒๘. “น โอลฺลฺจนิลฺเลหํ ภูณฺชิสฺ-
สามีติ สํกฺขา กรณียา. /

๒๙. “น สามิเสสน หตฺถเณ
ปานีเยถาลํ / ปฏิกฺคเหสฺสามีติ สํกฺขา
กรณียา. /

๓๐. “น สติตถกัม ปตฺตโชนํ
อนฺตรมเร / นนฺเตสฺสามีติ ลิกฺขา
กรณียา. /

สมตีส โภชนปฏิสํยุตฺตา. /

๑. “น จตฺตปาณิสฺส อคิลานสฺส
มมํเทสฺสามีติ ลิกฺขา กรณียา. /

๒. “น ทณฺฑปาณิสฺส อคิลานสฺส
มมํเทสฺสามีติ ลิกฺขา กรณียา. /

๓. “น สตฺถปาณิสฺส อคิลานสฺส
มมํเทสฺสามีติ ลิกฺขา กรณียา. /

๔. “น อาวุธปาณิสฺส อคิลานสฺส
ธมฺมํ เทสิสฺสามีติ สิกฺขา กรณียา. /

๕. “น ปาทุการูปุหสฺส อคิลานสฺส
ธมฺมํ เทสิสฺสามีติ สิกฺขา กรณียา. /

๖. “น อุปาหนารูปุหสฺส อคิลา-
นสฺส ธมฺมํ เทสิสฺสามีติ สิกฺขา กรณียา. /

๗. “น ยานคตสฺส อคิลานสฺส ธมฺมํ
เทสิสฺสามีติ สิกฺขา กรณียา. /

๘. “น สยนคตสฺส อคิลานสฺส ธมฺมํ
เทสิสฺสามีติ สิกฺขา กรณียา. /

๕. “น ปลุตตฤทิกาย นิสินฺนสฺส
อคิลานสฺส / ฌมฺมํ เทสิสฺสามีติ สิกฺขา
กรณียา. /

๑๐. “น เวฏฺฐจิตฺตีสสฺส อคิลานสฺส /
ฌมฺมํ เทสิสฺสามีติ สิกฺขา กรณียา. /

๑๑. “น โอคฺคณฺฐจิตฺตีสสฺส อคิลา-
นสฺส / ฌมฺมํ เทสิสฺสามีติ สิกฺขา กรณียา. /

๑๒. “น จ มายํ นิสีทิตฺวา
อาสเน นิสินฺนสฺส อคิลานสฺส / ฌมฺมํ
เทสิสฺสามีติ สิกฺขา กรณียา. /

๑๓. “น นีเจ อาสเน นิสีทิตฺวา /
อุจฺเจ อาสเน นิสินฺนสฺส อคิลานสฺส /
ธมฺมํ เทสิสฺสามีติ สิกฺขา กรณียา. /

๑๔. “น จิโต นิสินฺนสฺส อคิลานสฺส
ธมฺมํ เทสิสฺสามีติ สิกฺขา กรณียา. /

๑๕. “น ปจฺจโต กจฺจนฺโต ปฺรโต
กจฺจนฺตสฺส / อคิลานสฺส ธมฺมํ
เทสิสฺสามีติ สิกฺขา กรณียา. /

๑๖. “น อุปฺปเถน กจฺจนฺโต ปเถน
กจฺจนฺตสฺส อคิลานสฺส / ธมฺมํ เทสิสฺ
สามีติ สิกฺขา กรณียา. /

โสฬส ธมฺมเทสนาปฏิสํยุตฺตา. /

๑. “น จิโต อคิตาโน อุจฺจารํ วา
ปสฺสวํ วา/กริสฺสามีติ สิกฺขา กรณียา./

๒. “น หริเต อคิตาโน อุจฺจารํ วา
ปสฺสวํ วา / เขฬํ วา กริสฺสามีติ สิกฺขา
กรณียา. /

๓. “น อุทเก อคิตาโน อุจฺจารํ วา
ปสฺสวํ วา / เขฬํ วา กริสฺสามีติ สิกฺขา
กรณียา. /

ตโย ปกิณฺณกา. /

อุทฺทิฏฺฐา โข อายสฺมนฺโต เสขียา
ธมฺมา. /

ตตถายสุมนุเต ปุจฉามิ: กัจจិតถ
ปริสฺสทฺธา ? /

ทตฺติยมฺปี ปุจฉามิ: กัจจិតถ
ปริสฺสทฺธา ? /

ตตฺติยมฺปี ปุจฉามิ: กัจจិតถ
ปริสฺสทฺธา ? /

ปริสฺสทฺเชตถายสุมนุโต; ตสฺมา
ตุณฺหิ, / เอวเมตํ ธารยามี.

เสขียา นิฏฺฐจิตา ฯ



สตฺตาทิกรณสมถา

อิเม โข ปนายสมนฺโต
สตฺตาทิกรณสมถา ฐมา อุทฺเทสํ
อากจนฺติ. /

อุปปนฺนุปปนฺนานํ อธิกรณํ
สมถาย วูปสมาย / สมฺมุขาวินโย
ทาทพฺโพ, สติวินโย ทาทพฺโพ, /
อมฺพหฺวินโย ทาทพฺโพ, ปฏฺิณฺณาทกรณํ, /
เยภฺยฺยสิกา, ตสฺส ปาปฺยสิกา,
ติณฺวตฺถารโกติ. /

อุทฺทิกฺกุจา โข อายสมนฺโต
สตฺตาทิกรณสมถา ฐมา. /

តតុពាយស្កមនុតេ ឦទុណាមិៈ កទុទិតុត
ឦរិតុតុតា ? /

តុតិយមុឦ ឦទុណាមិៈ កទុទិតុត
ឦរិតុតុតា ? /

តុតិយមុឦ ឦទុណាមិៈ កទុទិតុត ឦរិ
តុតុតា ? /

ឦរិតុតុតេតុពាយស្កមនុតៃ; តសុមា
តុតុតិ, / អៃមៃតុ តារយាមិ. /

សតុតាទិករណស្កតា និណ្ឌទិតា. /

อุทฺทิฏฺฐञฺจ โข อายสฺมนฺโต นิทานํ. /
อุทฺทิฏฺฐจา จตฺตารอ ปาราชิกา ฐมฺมา. /
อุทฺทิฏฺฐจา เตรส สงฺฆาติเสสา ฐมฺมา. /
อุทฺทิฏฺฐจา เทว อนิยตา ฐมฺมา. /
อุทฺทิฏฺฐจา ตีส นิสฺสคฺคิยา ปาจิตฺติยา
ฐมฺมา. /

อุทฺทิฏฺฐจา เทวนวุติ ปาจิตฺติยา ฐมฺมา. /
อุทฺทิฏฺฐจา จตฺตารอ ปาณฺนิเทศนียา
ฐมฺมา. /

อุทฺทิฏฺฐจา เสขิยา ฐมฺมา. /

อุทฺทิฏฺฐจา สตฺตาริกรณสมถา ฐมฺมา. /

เอตตกนฺตสฺส ภควโต สุตฺตาคํ /
สฺส ตปฺปฺริยาปณฺํ อนฺวตฺตมาสํ
อุทฺเตสํ อากจฺฉติ. / ตตฺถ สพฺเพเหว
สมคฺเคหิ สมฺโมทมานาเนหิ อวิวทมานาเนหิ
ลิกฺขิตพฺพนฺติ. /

ภิกฺขุปาฎิโมกฺขํ นิฏฺฐิตํ. /



สัททฺตพเทศปาโจ

ภาสิตมิมิห์ เตณ ภควตา ชานตา
ปัสสตา อรหตา สมฺมาสมฺพุทฺธเชณ,
“สมฺปนฺนสีลา ภิกฺขเว วิหฺรธ สมฺปนฺน-
ปาณฺณิโมกฺขา, ปาณฺณิโมกฺขสํวรํวฺตํ
วิหฺรธ อจฺจโรจฺจรสมฺปนฺนา, อณฺุมตฺเตสุ
วชฺเชสุ ภยทสฺสาวิ สฺมาทาย สิกฺขถ
สิกฺขาปเทสุตฺติ, ตสฺมาติหฺมเหหิ
สิกฺขิตพฺพํ, “สมฺปนฺนสีลา วิหฺริสฺสาม
สมฺปนฺนปาณฺณิโมกฺขา, ปาณฺณิโมกฺขสํวรํวฺตํ
วิหฺริสฺสาม อจฺจโรจฺจรสมฺปนฺนา,

อณฺมตฺเตสฺส วชฺเชสฺส ภยทสฺสาวิ สฺมาทาย
สิกฺขิสฺสาม สิกฺขาปเทสฺสติ, เอวณฺหิ โน
สิกฺขิตพฺพํ.

ตายนคาถา

ฉินฺท ไสฺตํ ปฺรกุณฺณม กามे ปณฺฑิต พุราหุณฺณ,
นปฺปฬาย มฺหิ กามे เนกตฺตมฺปปชฺชติ.
กยิรา เจ กยิราเถณํ ทพฺพหเมณํ ปฺรกุณฺเม,
สิธฺธิโล หิ ปฺริพฺพาไซ ภิยฺโย อากิเร เต รชํ.
อกตํ ทุกฺกณฺโณ เสยฺโย ปจฺฉา ตปฺปติ ทุกฺกณฺโณ,
กตญฺจ สฺสกตํ เสยฺโย ยํ กตฺวา นานตปฺปติ.
กุโส ยถา ทุกฺคหิโต หตฺถเมวานุกฺกตฺติ,
สามญฺญํ ทฺวปฺปรัมภุจํ นิรยายุปฺกทฺตติ.
ยงฺกิลฺลิจิ สฺสิธฺธิลํ กมฺมํ สงฺกิลฺลิจฺญญจ ยํ วตฺ,
สงฺกสฺสํ พุรหุณฺณจริยํ น ตํ โหติ มหปฺพลนฺติ.

เทวธมฺมา

หิริโอตตปปสมฺปนฺนา
สูกฺกธมฺมสมาหิตา
สนฺโต สปปฺริสา โลเก
เทวธมฺมาติ วุจฺจเร ฯ

เจติยวนฺทา

วนฺทามิ เจติยํ สพฺพํ
สพฺพภูจฺฉาเน สุปฺตฺติภูจฺฉํ
สํวริริกฺขาตุํหาโพธิํ
พฺพุทฺธรูปํ สกฺลํ สทา ฯ



อธิบายวิธีเปลี่ยนบุพพกิจ ตามลำดับเลข

๑. ถ้าเป็นวันปวารณา ฟังว่า ปวารณากรรมโต.
๒. ถ้าเป็นวันปวารณา ฟังว่า ออกตปวารณานํ
ปวารณายปิ.
๓. ถ้ากลางวัน ฟังว่า ปุริเมสุ จตุสุ กิจฺเจสุ ปทีป
กิจจํ อิทานิ สุริยาโลกสุส อตฺถิตาย นตฺถิ, อปรานิ ตีณิ.
๔. ถ้าพระภิกษุจัดเตรียมบุพพกิจรูปเดียว
ฟังว่า ชานตา ภิกฺขุณา. ถ้าพระภิกษุหลายรูป
ไม่มีอารามิกะ* ฟังว่า ชานนุเตหิ ภิกฺขุหิ. ถ้า
พระภิกษุ และสามเณรช่วยกันจัด ไม่มีอารามิกะ
ฟังว่า ชานนุเตหิ สามเณเรหิปี ภิกฺขุหิปี.

* อารามิกะ คือ คนเฝ้าอาราม หรือคนที่อยู่อาศัยในวัด เช่น อุบาสก อุบาสิกา เป็นต้น

๕. ถ้าเป็นวันปวารณาฟังว่า ปวารณาอาหรณานิ.

๖. พทฺธสึมมัย เป็นการสวดในโรงอุโบสถที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาแล้ว ถ้าสวดในที่อื่นใช้ สึมมัย.

๗. นี่เป็นฤดูหนาว ถ้าเป็นฤดูร้อน ฟังว่า ติมฺโหตุ ถ้าเป็นฤดูฝน ฟังว่า วสุตฺตานฺตฺ.

๘. นี่เป็นฤดูที่ไม่มีอธิกมาสไม่มีปวารณาและเป็นอุโบสถต้น คือ อุโบสถที่ ๑ ถ้าเป็นอุโบสถที่ ๒ คือล่วงแล้ว ๑ ปัจจุบัน ๑ ยังเหลืออยู่อีก ๖ ฟังว่า อฏฺฐ อุโปสธา, อิมินา ปกฺเขน เอโก อุโปสโธ สมฺปตฺโต, เอโก อุโปสโธ อติกกนฺโต จ อุโปสธา อวสฺสิฏฺฐา.

ถ้าล่วงแล้ว ๒-๓-๔-๕-๖ อุโบสถ ยังเหลืออยู่อีก ๕-๔-๓-๒-๑ อุโบสถ ฟังว่า อฏฺฐ อุโปสธา, อิมินา ปกฺเขน เอโก อุโปสโธ สมฺปตฺโต,

เทว	}	อุโปสธ อติกุกนฺตา
ตโย		
จตุตทาโร		
ปณฺจ		
น		

ปณฺจ	}	อุโปสธ อวสิฏฺฐา
จตุตทาโร		
ตโย		
เทว		
เอโก อุโปสโธ อวสิฏฺโฐ.		

ถ้าว่ ๗ อุโปสธ ٱัจุบัน ๑ รวมเป็น ๘ อุโปสธ
บริบูรณ์ ٱิ่งว่า อฏฺฐ อุโปสธ, อิมินา ปกฺเขน เอโก
อุโปสโธ สมฺปตฺโต, สตฺต อุโปสธ อติกุกนฺตา, อฏฺฐ
อุโปสธ ٱริปฺพณฺนา.

ถ้าฤคที่มีอริกมาส ฟังว่า อริกมาสวเสน ทส
อุโปสตา, อิมินา ปกฺเขน เอโก อุโปสโต สมฺปโต,
นว อุโปสตา อวสิฏฺฐา. อุโปสถที่ ๒ - ๑๐ ก็ให้
เปลี่ยนทำนองเดียวกับฤคที่ไม่มีอริกมาส ต่างกัน
แต่ที่ต้องเติมคำว่า อริกมาสวเสน เข้าข้างหน้า
เสมอเท่านั้น

ฤคที่ไม่มีอริกมาส แต่มีปวารณา อุโปสถที่ ๑
ให้เปลี่ยนว่า สตฺต จ อุโปสตา เอกา จ ปวารณา, อิ
มินา ปกฺเขน เอโก อุโปสโต สมฺปโต, จ จ อุโปสตา
เอกา จ ปวารณา อวสิฏฺฐา. ถ้าล่วงแล้ว ๕ อุโปสถ
ปัจจุบันเป็นวันปวารณา อีกอีก ๒ อุโปสถ ฟังเปลี่ยน
ว่า สตฺต จ อุโปสตา เอกา จ ปวารณา, อิมินา ปกฺเขน
เอกา ปวารณา สมฺปตฺตา, ปณฺจ อุโปสตา อติกฺกน
ตา, เทว อุโปสตา อวสิฏฺฐา.

ถ้าเป็นอุโบสถที่สุด คือ ล่วงแล้ว ๖ อุโบสถกับ
ปวารณา ๑ ปัจจุบัน ๑ ฟังเปลี่ยนว่า สตฺต จ อุโป
สทาเอกา จ ปวารณา, อิมินา ปกฺเขน เอโก อุโปสฺสโธ
สมฺปตฺโต, จ จ อุโปสทา เอกา จ ปวารณา อติกกนุ
ตา, สตฺต จ อุโปสทา เอกา จ ปวารณา ปริปุณฺณา.

ถ้าฤดูที่มีอธิกมาส และปวารณาด้วย อุโบสถ
ที่ ๑ ฟังเปลี่ยนว่า อธิกมาสวเสน นว จ อุโปสทาเอกา
จ ปวารณา, อิมินา ปกฺเขน เอโก อุโปสฺสโธ สมฺปตฺโต,
อฏฺฐ จ อุโปสทา เอกา จ ปวารณา อวสิฏฺฐา.

อุโบสถต่อไป ก็ฟังเปลี่ยนทำนองเดียวกัน
กับฤดูที่ไม่มีอธิกมาส มีแต่ปวารณา ต่างแต่เติม
คำว่า อธิกมาสวเสน ข้างหน้าเสมอเท่านั้น.

๕. ถ้าวันปวารณา ฟังว่า ปวารณคฺเค
ปวารณตฺถาย.

๑๐. ถ้าวันปวารณา ฟังว่า ปวารณकुके.

๑๑. นี้ภิกษุ ๔ รูป ถ้าภิกษุ ๕ รูปว่า ปญจ
ภิกขุ. ภิกษุ ๖ รูปว่า จ ภิกขุ. ภิกษุ ๗ รูป
ว่า สตฺต ภิกขุ. ภิกษุ ๘ รูปว่า อฏฺฐ ภิกขุ.
ภิกษุ ๙ รูปว่า นว ภิกขุ. ภิกษุ ๑๐ รูปว่า ทส ภิกขุ.
ภิกษุ ๒๐ รูปว่า วิสติ ภิกขุ. เช่นนี้เป็นต้น คือ ให้
เปลี่ยนตามจำนวนภิกษุที่มาประชุมในโรงอุโบสถ.
(นับรวมกับภิกษุผู้สวดพระปาฏิโมกข์ด้วย)

๑๒. ถ้าเป็นวันปวารณา ฟังว่า ปวารณา.

๑๓. ถ้าเป็นอุโบสถที่ ๑๔ ว่า จาตุทฺทโส. ถ้า
เป็นวันปวารณาที่ ๑๔ ว่า จาตุทฺทสี. วันปวารณา
ที่ ๑๕ ว่า ปณฺณรสี.

๑๔. ถ้าเป็นวันปวารณา ฟังว่า สงฺฆปวารณาหา
ปญฺจ วา.

-
๑๕. ถ้าเป็นวันปวารณาพึงว่า ปวารณากมมัม.
๑๖. ถ้าเป็นวันปวารณา พึงว่า ปวารณา-
กมมสุต.
๑๗. ถ้าเป็นวันปวารณา พึงว่า กริยมานา
ปวารณา สงฺเขน อนฺุมานตพฺพา.



